

Bioforsk Rapport

Vol. 8 Nr. 133 2013

Kartlegging av mulig slåttemark i Nord-Trøndelag 2013

Per Vesterbukt

Bioforsk Midt-Norge

www.bioforsk.no

<i>Tittel/Title:</i> Kartlegging av mulig slåttemark i Nord-Trøndelag 2013
<i>Forfatter(e)/Author(s):</i> Per Vesterbukt

<i>Dato/Date:</i> 25.10.2013	<i>Tilgjengelighet/Availability:</i> Åpen	<i>Prosjekt nr./Project No.:</i> 130181	<i>Saksnr./Archive No.:</i> 2013/314
<i>Rapport nr./Report No.:</i> 8(133) 2013	<i>ISBN-nr./ISBN-no:</i> 978-82-17-01152-1	<i>Antall sider/Number of pages:</i> 75	<i>Antall vedlegg/Number of appendices:</i> 0

<i>Oppdragsgiver/Employer:</i> Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Miljøvernavdelingen	<i>Kontaktperson/Contact person:</i> Gry Tveten Aune

<i>Stikkord/Keywords:</i> Slåttemark, restaurering, skjøtsel, Handlingsplan	<i>Fagområde/Field of work:</i> Grovfor og kulturlandskap

<i>Sammendrag:</i> Denne rapporten presenterer kartlegging av 12 kartfestede lokaliteter som antas å kunne være slåttemark på oppdrag fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. Lokalitetene er meldt inn for kartlegging av grunneiere og/eller kommuner. Arbeidet er utført i forbindelse med nasjonal handlingsplan for slåttemarker - en naturtype som i dag er sterkt truet i Norge. Av 12 lokaliteter som ble undersøkt ble 6 lokaliteter registrert som slåttemark. Av disse ble 1 lokalitet verdsatt til verdi A, 4 lokaliteter verdsatt til verdi B og 1 lokalitet verdsatt til verdi C. 4 lokaliteter ble registrert som naturbeitemark, 1 lokalitet registrert som fulldyrket mark og 1 lokalitet registrert som brakklagt gjengroingsmark.

<i>Land/Country:</i> Norge	<i>Fylke/County:</i> Nord-Trøndelag
<i>Kommune/Municipality:</i> Stjørdal, Leksvik, Verdal, Snåsa, Lierne	
<i>Sted/Lokalitet:</i>	

Godkjent / Approved

Prosjektleder / Project leader

Erik Revdal

Per Vesterbukt

Forord

Denne rapporten beskriver kartlegging av 12 kartfestede lokaliteter som antas å kunne være slåttemark på oppdrag fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Lokalitetene er meldt inn for kartlegging av grunneiere og/eller kommuner. Arbeidet er utført i forbindelse med nasjonal handlingsplan for slåttemarker - en naturtype som i dag er sterkt truet i Norge.

Takk til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og grunneiere/brukere for verdifull informasjon til prosjektet.

Stjørdal, oktober 2013

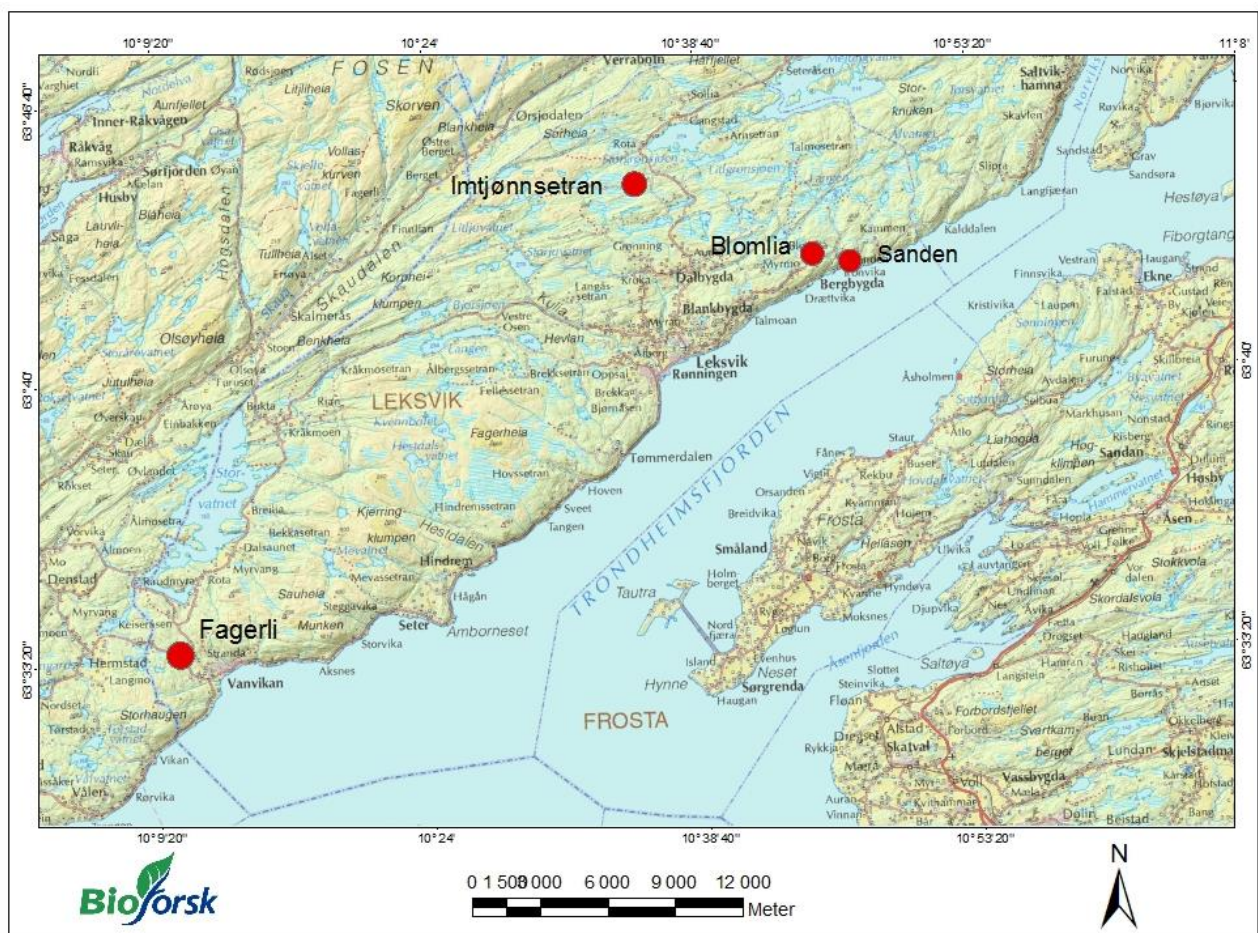
Per Vesterbukt

Innhold

Innhold.....	2
<i>Leksvik kommune</i>	3
1 Fagerli 1	4
2 Fagerli 2	10
3 Imtjønnetran	15
4 Blomlia.....	22
5 Sanden	27
<i>Verdal kommune</i>	32
6 Stiklestad.....	33
<i>Lierne kommune</i>	38
7 Leirbakken 1	39
8 Leirbakken 2	44
9 Kvennhustangen	50
<i>Snåsa kommune</i>	55
10 Holden	56
<i>Stjørdal kommune</i>	61
11 Fornes	62
12 Risvollollen.....	66
Artstliste.....	70

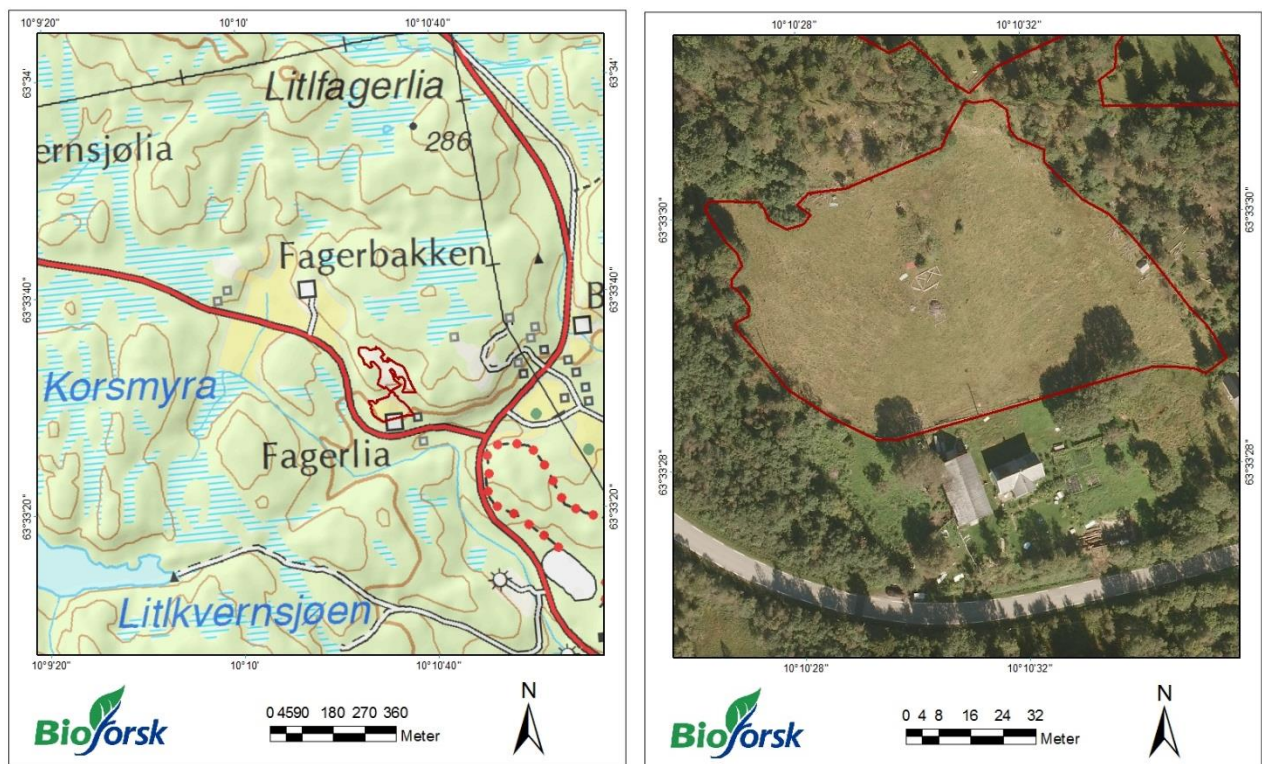
Leksvik kommune

Det ble kartlagt fire lokaliteter i Leksvik kommune; Fagerli, Imtjønsetran, Blomlia og Sanden (Figur 1.) For Fagerli ble det registrert to større adskilte areal med ulike naturtyper (slåttemark og naturbeitemark) og arealet ble av den grunn inndelt i to avgrensede lokaliteter for registrering i Naturbase.

Figur 1. Oversikt over kartlagte lokaliteter i Leksvik kommune (merket rødt). Kartgrunnlag: Norge digital.

1 Fagerli 1

Figur 2. Oversikt over lokalitetene Fagerli 1 og 2 (venstre). Kartlagt slåttemark - lokalitet 1, inntegnet rødt (høyre). Kartgrunnlag: Norge digital.

ID Naturbase: -
UTM 32: 7048319N 558383Ø
Viktig naturtype: D01-Slåttemark
Utforming: D0104-Frisk fattigeng
Verdi: B - Middels verdi
Registrert dato: 04.07.2013
Areal: 6.0 daa.
Hevd: Svak

Områdebeskrivelse

Innledning

Områdebeskrivelsen er utarbeidet av Bioforsk Midt-Norge v/Per Vesterbukt, og er en kartlegging av areal med mulig slåttemark innenfor lokaliteten. Dette i forbindelse med oppfølging av handlingsplan for slåttemark i Nord-Trøndelag, på oppdrag fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Området ble befart 4.7.2013 av Per Vesterbukt sammen med grunneier. Evt. tidligere kartlegging og informasjon fra grunneier er også lagt til grunn for kartleggingen.

Det undersøkte området utgjør i dag to store areal bestående av naturbeitemark i øvre halvdel og slåttemark i nederste del, og lokaliteten Fagerli er av den grunn her delt opp i to deler med hvert sitt polygon for registrering i Naturbase. Lokalitet 1 med slåttemarka beskrives videre under her, mens naturbeitemarka beskrives i lokalitet 2.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Lokaliteten ligger i Leksvik kommune, 3 km nordvest for Vanvikan, rett ovenfor fv. 81 ca. 200 m. etter avkjørselen fra rv. 715. Den avgrenses nedover mot gårdstunet og er ellers omgitt av skog med utmarksbeite. Lokaliteten ligger 195-220 moh. og topografien utgjør sørvendt skråning, noe kupert og stedvis bratt eng som flater ut nederst. Berggrunnen består av glimmerskifer.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Slåttemarka er gjennomgående frisk veldrenert eng, men et høydedrag midt i enga hvor det også er berg oppe i dagen gir overgang til mer frisk/tørr mark.

Naturtypen er D01-Slåttemark, med utforming D0104-Frisk fattigeng. Vegetasjonstype er G4 Frisk fattigeng, Engkvein-Rødsvingel-gulaks-eng, med utforming G4a Vanlig utforming.

Artsmangfold

Tørrere urterikt parti i midtre deler med mengdearter som småengkall, rødkløver, rødsvingel, engkvein, prestekrage, blåklokke, aurikkelsveve, gulaks og smalkjempe. Andre arter med noe mindre utbredelse - men rikt representert, er blåkoll, tepperot, Hvitkløver og grasstjerneblom. Feltsjiktet her er urtedominert, lavt (10-30 cm), glissent og mere åpent. Generelt lite strølag i hele enga.

Det noe friskere og flatere partiet på hver side av ryggen i midten bærer preg av noe mer næringsinnhold, og har nok fått ekstra tilsig av gjødsel fra høyereliggende deler. Her kommer flere arter inn med større utbredelse, eks.: sølvbunke (dog ikke mengdeart), engsyre, hvitkløver, engrapp, engkvein og rødsvingel. Totalt 35 slåttemarksarter ble registrert (Som definert i Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker).

Påvirkningen fra beite synliggjøres bl.a. ved enkelte flekker med stornesle og einer, forholdsvis rik utbredelse av hvitkløver og stedvis mye graminider og generelt noe mer ujevn fordeling av artene.

En helhetlig vurdering av enga gir likevel status som slåttemark da den skiller seg fra beitemark pga. forholdsvis rik tilstedeværelse av naturengarter knyttet til slått (eks. prestekrage, aurikkelsveve, smalkjempe) og er gjennomgående mer artsrik med urtedominert vegetasjon.

Bruk, tilstand og påvirkning

Ukjent hvor gammelt bruket er, men fra tidligere drift var dette arealet slåttemark, muligens med vår- og høstbeite i tillegg. Det ble driftsopphør på gården ca. 1973, og etter dette ble enga brukt som høstbeite for sau fra et nærliggende bruk de neste 30 årene.

Dagens brukere kjøpte gården i 2004 og har videreført hevdene med beitedyr, samt utført noe rydding av gjengroingsskog/kantskog senere år. Det er i dag 20-25 gammelnorsk sau som går ute hele året, og dyrene har tilgang til slåttemarka og beiteenga gjennom hele året. Selv om dyrene har tilgang på utmarksbeite og er forholdsvis få i antall så virker den gamle slåttemarka å være et attraktivt sted å oppholde seg, da beitetrykket fremstår som moderat, med enkelte hardt beitede flekker. Den østre flatere delen av enga er slått og hesjet enkelte år av de nye brukerne.

Et ekstensivt høstbeite gjennom 30 år er nok årsaken til at enga i dag fremdeles besitter et stort antall slåttemarksarter og med partier der disse inngår som mengdearter. Engarealet

er i dag ikke gjødslet, og ser ut til å være lite gjødselpåvirket fra tidligere.

Fremmede arter

Ingen

Skjøtsel og hensyn

Det beste for å restaurere og ta vare på slåttemarka er å gjeninnføre slått med sen slått og hesjing/bakketørking av gras. Husdyrbeite må begrenses, f.eks. kun lettere høstbeite. Dette fordi sau beiter selektivt; de velger og vraker spesifikke arter mer enn storfe og fører til at enkelte arter i større grad går frem eller tilbake.

Helhetlig landskap

Gården og slåttemarka er omgitt av skog, med enkelte nærliggende gårder. Utgjør i liten grad et helhetlig kulturlandskap.

Verdibegrunnelse

Areal beitet siste 40 år, men gode forekomster av slåttefavoriserte arter gir et godt potensial for restaurering. Lite/ingen påvirkning av gjødsling. Innvirkningen fra beite er likevel tydelig, og verdien er svak. Det må gjenopptas skjøtsel i form av slått for å opprettholde verdi B.

Kilder

Haga, I. 2013. Pers. med.

Direktoratet for naturforvaltning. 2001. Naturbase dokumentasjon, biologisk mangfold.

Direktoratet for naturforvaltning. 2009. Handlingsplan for slåttemark.

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.

Norderhaug, A., Austad, I., Hauge, L. & Kvamme, M., 1999: Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker. Landbruksforlaget. 252 s.

Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.

NGU u.d. Berggrunn Nasjonal berggrunnsdatabase. Lokalisert 05.10.13, på <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

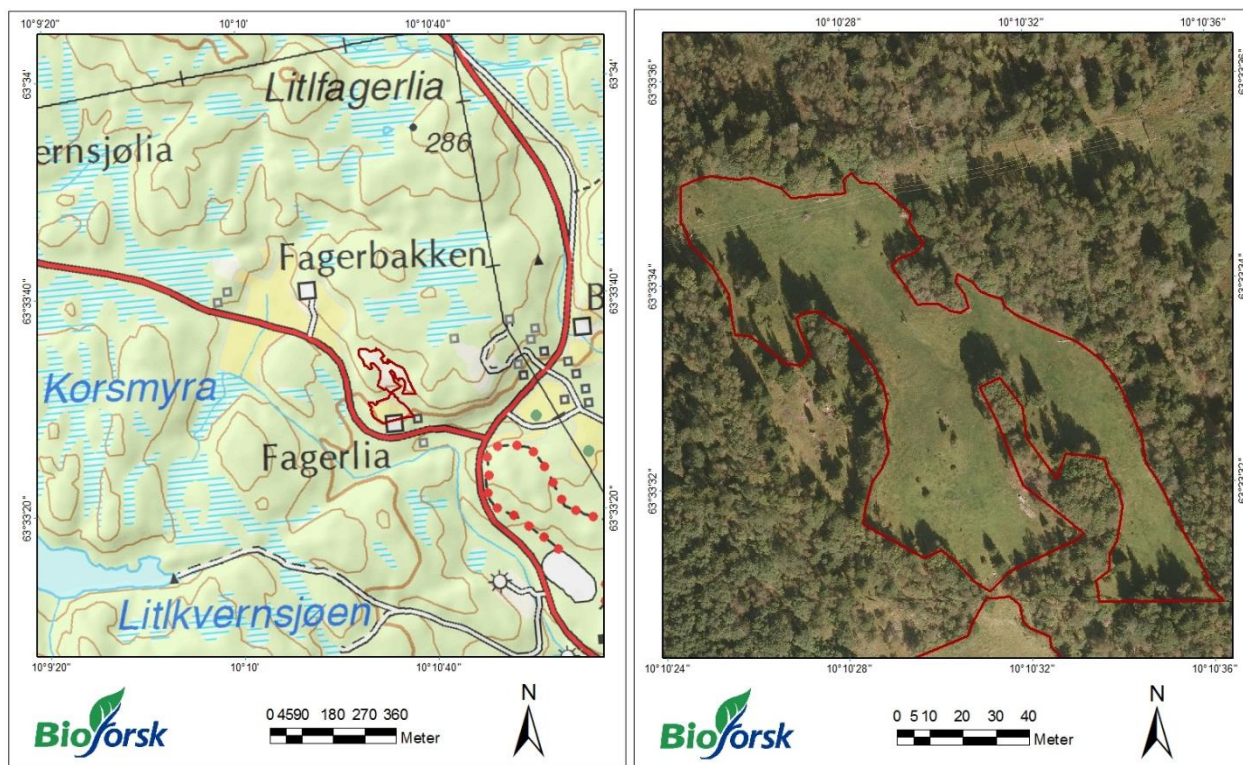
Figur 3. Øverst: Midtre deler av slåttemarka der bl.a. småengkall, rødkløver, hvitkløver, prestekrage, rødsvingel og engkvein utgjør mengdearter. Nederst: vestlige del av enga sett mot sørvest. Foto: © Per Vesterbukt, 4.7.2013.

Figur 4. Øverst: Slåttemarka og det tilgrensende gårdstunet, sett mot sør. Midten: Feltsjikt med prestekrage, småengkall, aurikkelsveve, blåklokke og rødsvingel. Nederst: gammelnorsk sau har i dag tilgang på slåttemarka gjennom hele året. Foto: © Per Vesterbukt, 4.7.2013.

2 Fagerli 2

Figur 5. Oversikt over lokalitetene Fagerli 1 og 2 (venstre). Kartlagt naturbeitemark - lokalitet 2, inntegnet rødt (høyre). Kartgrunnlag: Norge digital.

ID Naturbase: -
UTM 32: 7048432N 558370Ø
Viktig naturtype: D04-Naturbeitemark
Utforming: D0404-Frisk fattigeng, D0401-Fuktig fattigeng
Verdi: B - Viktig
Registrert dato: 04.07.2013
Areal: 8.3 daa.
Hevd: God

Områdebeskrivelse

Innledning

Områdebeskrivelsen er utarbeidet av Bioforsk Midt-Norge v/Per Vesterbukt, og er en kartlegging av areal med mulig slåttemark innenfor lokaliteten. Dette i forbindelse med oppfølging av handlingsplan for slåttemark i Nord-Trøndelag, på oppdrag fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Området ble befart 4.7.2013 av Per Vesterbukt sammen med grunneier. Evt. tidligere kartlegging og informasjon fra grunneier er også lagt til grunn for kartleggingen.

Det undersøkte området utgjør i dag to store areal bestående av naturbeitemark i øvre

halvdel og slåttemark i nederste del, og lokaliteten Fagerli er av den grunn her delt opp i to separate deler med hvert sitt polygon for registrering i Naturbase. Lokalitet 2 med naturbeitemarka beskrives her.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Lokaliteten ligger i Leksvik kommune, 3 km nordvest for Vanvikan, rett ovenfor fv. 81 ca. 200 m. etter avkjørselen fra rv. 715. Avgrensingen går nederst mot slåttemarka ved gårdstunet på lokalitet 1, og er ellers omgitt av skog med utmarksbeite. Arealet ligger ca. 220-230 moh. og har sørvendt helling nederst, men størstedelen av enga er forholdsvis flat med enkelte kuperte skogkledte knauser med tynt jorddekke på berg. Berggrunnen består av glimmerskifer.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Enga spenner over et område som varierer fra humusrik våt/fuktig jord til frisk veldrenert mark og knauser med tynt jorddekke på berg med tørr/frisk utforming. Naturtypen er D04-Naturbeitemark, hvor størstedelen (90 %) består av utformingen D0404-Frisk fattigeng, men en forsenkning i øvre del utgjør fuktig mark (10 %) med utforming D0401-Fuktig fattigeng. Vegetasjonstypen er G4 Frisk fattigeng, Engkvein-rødsvingel-gulaks-eng med utforming G4a Vanlig utforming og G1 Fuktig fattigeng.

Artsmangfold

Forholdsvis artsrik naturbeitemark med gjennomgående større innslag av graminider. Dominerende arter her er bl.a. av engkvein, sølvbunke og gulaks. Andre mengdearter i noe mindre omfang er engrapp, ryllik, hvitkløver, blåkoll og tepperot. I de tørrere delene finnes spredte forekomster med bl.a. prestekrage, blåklokke, aurikkelsveve gr., småengkall og rødkløver. Også storblåfjær ble funnet i beiteenga. Totalt 32 beitemarksarter ble registrert (Som definert i Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker).

Bruk, tilstand og påvirkning

Gården hadde driftsopphør 1973, og etter dette er arealet brukt som høstbeite for sau fra et nærliggende bruk de neste 30 årene.

Enga virker være overflatelyddet, men usikkert hvorvidt arealet ble slått fra gammelt av. Ut fra artssammensetningen i dag fremstår denne delen dog som naturbeiteeng med overvekt av gras, og evt. tidligere slåttemarksvegetasjon er i stor grad utgått fra denne lokaliteten. Flyfoto fra 1955 indikerer også at dette arealet ble brukt som beitemark.

Dagens brukere kjøpte gården i 2004 og har videreført hevd med beitedyr, samt utført noe rydding av gjengroingsskog/kantskog senere år. Gjengroing i form av enkelte mindre og større enkelttrær (hovedsakelig gran) spredt rundt i enga. Ikke gjødslet. Det er i dag 20-25 gammelnorsk sau som går ute hele året, og dyrene har tilgang til både utmarksbeite, slåttemarka og beiteenga gjennom hele året. Til tross for få antall dyr så har naturbeitemarka et moderat beitetrykk, og er nok et attraktivt sted for sauene å oppholde seg.

Fremmede arter

Ingen

Skjøtsel og hensyn

En videreføring av et ekstensivt og lett beitetrykk vil være gunstig for å opprettholde naturbeitemarka i den tilstand som den har i dag.

Helhetlig landskap

Gården og slåttemarka er omgitt av skog, med enkelte nærliggende gårder. Utgjør i liten grad et helhetlig kulturlandskap.

Verdibegrunnelse

Areal ekstensivt beitet siste 40 år, med et høyt antall beitemarksarter som gir en forholdsvis rik artsflora. Lite gjødselpåvirket.

Kilder

Haga, I. 2013. Pers. med.

Direktoratet for naturforvaltning. 2001. Naturbase dokumentasjon, biologisk mangfold.

Direktoratet for naturforvaltning. 2009. Handlingsplan for slåttemark.

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.

Norderhaug, A., Austad, I., Hauge, L. & Kvamme, M., 1999: Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker. Landbruksforlaget. 252 s.

Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.

NGU u.d. Berggrunn Nasjonal berggrunnsdatabase. Lokalisert 05.10.13, på <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

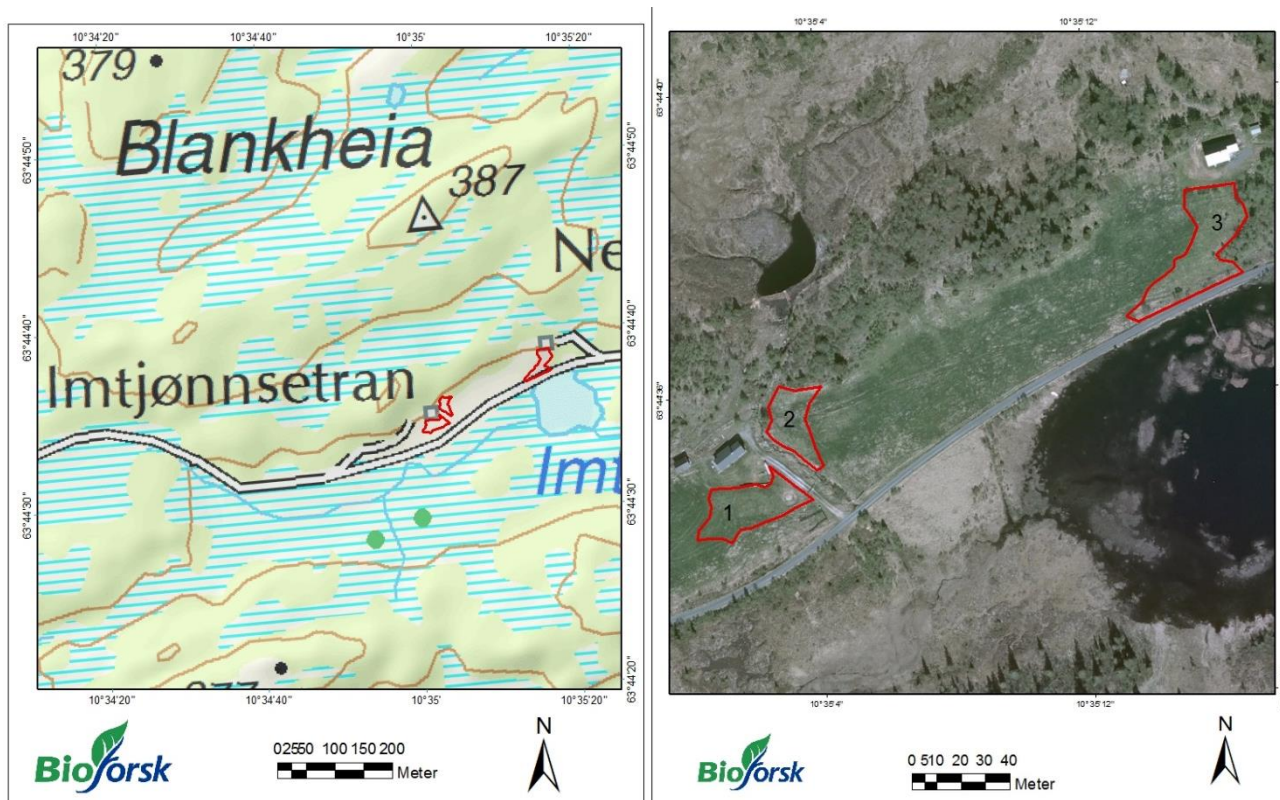

Figur 6. Øverst: øvre del av naturbeitemarka, sett mot nord. Nederst: øvre del av naturbeitemarka, sett mot sør. Foto: © Per Vesterbukt, 4.7.2013.

Figur 7. Øverst: nedre del av naturbeitemarka, sett mot sør. Nederst: fra nedre del av beitemarka med prestekrage, aurikkelsveve, engsoleie, gulaks og rødsvingel. Foto: © Per Vesterbukt, 4.7.2013.

3 Imtjønnssetran

Figur 8. Oversikt over slåttemarkene på Imtjønnssetran. Topografisk (venstre) og ortofoto (høyre). Kartlagt naturtype inntegnet rødt og nummerert. Kartgrunnlag: Norge digital.

ID Naturbase: BN 00026264
UTM 32: 7069382N 578229Ø
Viktig naturtype: D01-Slåttemark
Utforming: D0104-Frisk fattigeng
Verdi: A - Høy verdi
Registrert dato: 05.07.2013
Areal: 2.2 daa.
Hevd: Svak

Områdebeskrivelse

Innledning

Områdebeskrivelsen er utarbeidet av Bioforsk Midt-Norge v/Per Vesterbukt, og er en oppdatering av tidligere kartlegging utført 2005 (Moen *et. al.* 2006). Lokaliteten er i dag registrert som naturbeitemark i Naturbase med id. BN 00026264. Området ble undersøkt med tanke på mulige areal med slåttemark innenfor lokaliteten. Dette i forbindelse med oppfølging av handlingsplan for slåttemark i Nord-Trøndelag, på oppdrag fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Området ble befart 5.7.2013 av Per Vesterbukt. Tidligere kartlegging og informasjon fra grunneier er også lagt til grunn for

kartleggingen.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Lokaliteten ligger i Leksvik kommune, ca. 8 km nord for tettstedet Leksvik, og 2 km langs setervei etter avkjørsel fra rv. 755, i et slakt dalføre med lave åssider og myrmark i bunnen. Enga er forholdsvis bratt sørvendt og veldrenert. Enkelte tørrere steder med tynt jorddekke på berg, samt flatere parti nederst med dyp og mer næringsrik jord. Artsfunn indikerer noe baserik grunn. Setra ligger ca. 330-350 moh. Den avgrenses nedover mot seterveien og er omgitt av skog i vest, øst og nord.

Berggrunnen består av Granatglimmerskifer til -gneis, middels til grovkornet; stedvis med hornblende og rustbrun forvitring. Lengst øst utgjør Mørk (granat-) amfibolitt (antagelig metadoleritt) berggrunnen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Det ble påvist 3 mindre deler av beitemarka der vegetasjonen fremdeles innehar fin og jevn slåttemarksstruktur:

1. Areal nedenfor setertunet, som avgrenses i øst mot seterveien opp til tunet, noe mer gradvis overgang til naturbeiteeng i vest, mens den har en ganske skarp grense nederst der den flater ut mot mer næringsrik naturbeitemark.
2. På østsiden av veien til setertunet. Denne delen har i hovedtrekk samme vegetasjonsutforming som vestre del, men dog med noe mindre utbredelse av slåttemarksarter og ikke fullt så glissent og åpent feltsjikt.
3. I det sørøstlige hjørnet av naturbeiteenga, med feltsjikt dominert av slåttemarksfavoriserte arter.

Naturtypen er D01-Slåttemark, med utforming D0104-Frisk fattigeng. Vegetasjonstype er G4 Frisk fattigeng, Engkvein-Rødsvingel-gulaks-eng, med utforming G4a Vanlig utforming.

Resterende areal på lokaliteten består av naturbeitemark (Naturtype D04-Naturbeitemark, med utforming D0404-Frisk fattigeng); i hovedsak frisk eng, men et flatere parti nederst med dypere jord og mer frisk/fuktig mark. Åpen engvegetasjon uten gjengroing eller lauvoppslag. I forhold til slåttemarka er det her et skifte i dominansforholdet mellom arter, der særlig sølvbunke, engsoleie og engsyre kommer inn som mengdearter, sammen med bl.a. engkvein, engrapp, ryllik og delvis kjerteløyentrøst. Lengst øst i den øvre delen går skogmarihånd inn i beiteenga, men denne tilstedeværelsen drar nok stor fordel av spredning fra tilgrensende myr/myrskogsmark med en større populasjon skogmarihånd. Naturbeitemarka fremstår med god hevd.

Artsmangfold

Slåttemark 1; bratt tørr/frisk parti dominert av urter og lavt, glissent feltsjikt (20-40 cm.) med tynt strølag og en del mose i bunnsjiktet. Fin slåttemarksstruktur. Blant mengdearter inngår slåttemarksartene prestekrage, blåklokke, aurikkelsveve gr., småengkall, tepperot, engkvein, gulaks. Andre mengdearter, i noe mindre omfang, er bl.a. rødkløver, rødsvingel, smalkjempe, setergråurt, blåkoll, engsoleie, engmarikåpe og kjerteløyentrøst. I tillegg er marinøkkel rikt representert i enga, med flere titalls individer påvist innenfor et lite område i den bratteste delen nedenfor huset.

Slåttemark 2; samme artssammensetning som 1, men med noe mindre utbredelse. Her ble imidlertid ett individ hvitkulle funnet - en rødlistet art som er nær truet (NT) (iht. Norsk rødliste for arter 2010) - og som er en god indikatorart på slåttebetinget vegetasjon.

Slåttemark 3; samme vegetasjonsutforming som 1, men ikke fullt så rik utbredelse og dominansforhold. Likefullt typisk slåttemarksutforming, også her ble marinøkkel og

hvitkurle (2 individer) registrert.

33 slåttemarksarter ble registrert (som definert i Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker).

Bruk, tilstand og påvirkning

Tidligere tradisjonell seterdrift. Slåtten opphørte på 60-tallet, og naturbeitemarka inngikk etter det i et større utmarksbeite for sau. Enga ble inngjerdet for 10 år siden og beitet kun av kviger/ungdyr fram til i dag. Antall har variert mellom 4 - 6 dyr, som har tilhold på enga fra tidlig mai til ut september. Kunstgjødsel ble spredt med traktor i de flatere partiene av enga for ca. 6 år siden - men slåttemarksarealet unngikk dette grunnet vanskelig terreng.

Årsaken til at slåttemarks-strukturen er opprettholdt her utgjøres av flere faktorer; slåttemarksarealene ligger i et kupert og mer utilgjengelig terreng slik at de har unngått kunstgjødselspredning med traktor. Samtidig er dette høyereliggende skrinne mark, der næringsstoffer i større grad vil bli utvasket over tid (gjødselsig til lavereliggende mark). Tilstedeværelsen av marinøkkel indikerer også lavt nitrogeninnhold i jordsmonnet. Ved gjødsling vil denne arten raskt gå ut av enga.

Dette fører også til et mindre attraktivt beiteareal for husdyr da feltsjiktet fremstår mer åpent og glissent med lavere produktivitet. Dette ble bekreftet under feltobservasjoner juli 2013, hvor det var lavt/ingen beitetrykk på slåttemarkene. Enga har i utgangspunktet god plass og et lavt beitetrykk fra kun 4 kviger, som nok derav velger bort slåttemarksarealene.

Fremmede arter

Ingen arter påvist

Skjøtsel og hensyn

Det beste for å restaurere og ta vare på slåttemarka vil være å gjeninnføre sen slått og hesjing/bakketørking av gras, og begrense husdyrbeite ved f.eks. kun lettere høstbeite.

Helhetlig landskap

Setra ligger noe enslig plassert i et landskap med spredte seterlokalteter, med avstand gjerne noen km mellom lokalitetene. Inngår i en viss grad i et spredt seterlandskap.

Verdibegrunnelse

Kun 3 mindre flekker som fremdeles innehar vegetasjon med slåttemarksstruktur. Disse flekkene har likevel høy artsdiversitet, og hvor mengdearter utgjøres av karakterarter for slåttemark. Forekomst av én rødlisteart for karplanter (hvitkurle - NT).

Funn av kun 3 individer hvitkurle kan være en indikasjon på at arten er i ferd med å forsvinne ut fra enga. Bør gjenopptas slått for å opprettholde verdi A.

Kilder

Ramdal, A.D., 2013. Pers. med.

Moen, A., Lyngstad, A., Nilsen, L.S. & Øien, D.-I. 2006. Kartlegging av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap i Midt-Norge. - NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 2006-3: 1-98.

Direktoratet for naturforvaltning. 2001. Naturbase dokumentasjon, biologisk mangfold.

Direktoratet for naturforvaltning. 2009. Handlingsplan for slåttemark.

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.

Norderhaug, A., Austad, I., Hauge, L. & Kvamme, M., 1999: Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker. Landbruksforlaget. 252 s.

Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.

Kålås, J.A., Viken, Å., Henriksen, S. og Skjelseth, S. (red.). 2010. Norsk rødliste for arter 2010. Artsdatabanken, Norge.

NGU u.d. Berggrunn Nasjonal berggrunnsdatabase. Lokalisert 05.10.13, på <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

Figur 9. Øverst: slåttemark 1 nedenfor setertunet, som vestover gradvis går over i naturbeitemark. Nederst: detaljbilde av feltsjiktet med mengdearter som prestekrage, blåklokke, aurikkelsveve, smångkall, gulaks, engkvein og rødsvingel. Foto: © Per Vesterbukt, 5.7.2013.

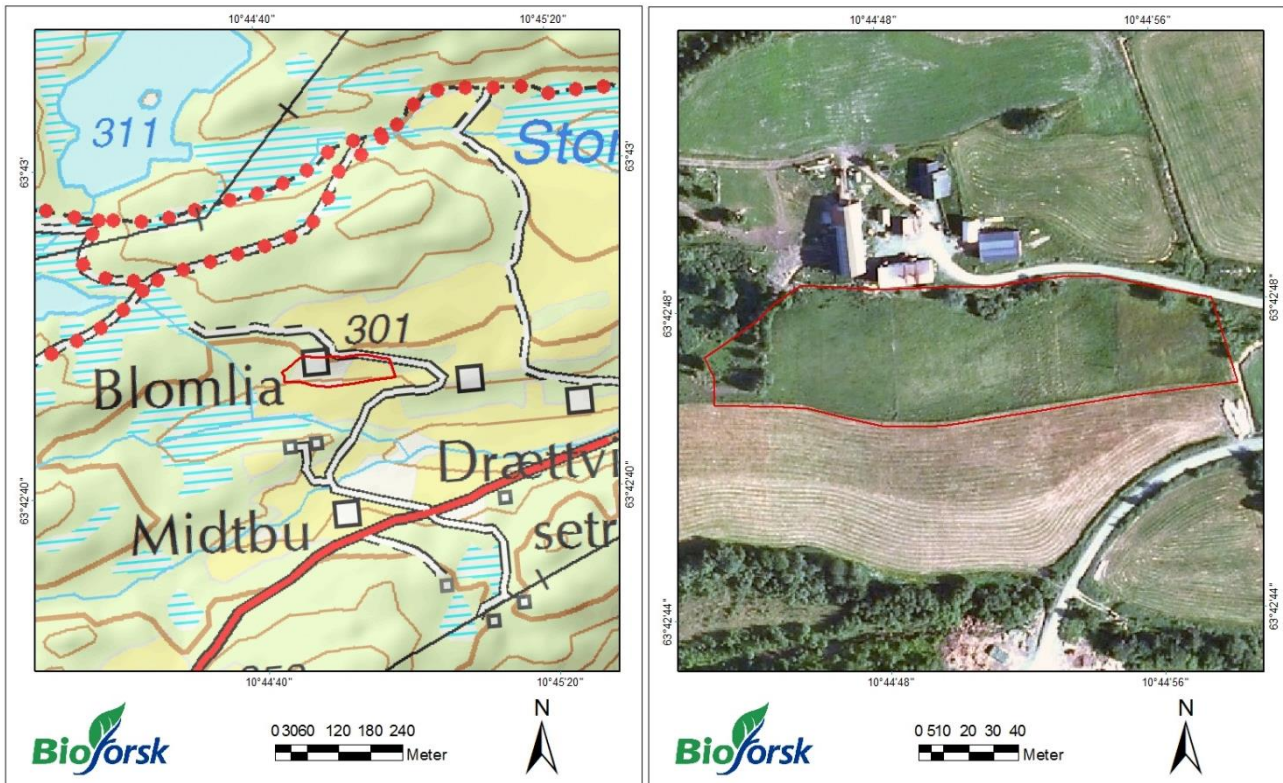

Figur 10. Øverst: Marinøkkel har utbredelse på noe baserik og næringsfattig grunn, og indikerer fravær av gjødsling i kulturmarker. Arten har en stor populasjon i slåttemark 1, der flere titalls individer ble påvist innenfor en rute på 10 m². Nederst: østlige del av naturbeitemarka på Imtjønnetran med 4 kviger på sommerbeite. Kantsonen av slåttemark 2 kan skimtes til venstre. Foto: © Per Vesterbukt, 5.7.2013.

Figur 11. Øverst: slåttemark 3 nærmest, med noe av samme vegetasjonsutforming som i slåttemark 1. I bakgrunnen skimtes den mer næringsrike naturbeitemarka, der bl.a. sølvbunke og engsoleie går inn som mengdearter. Nederst: Ett av tre individer hvitkurle som ble registrert i slåttemarka. Orkideen er rødlistet med status nær truet, og lmtjønsetran var eneste stedet hvor en rødlistet karplante ble påvist av de 11 undersøkte lokalitetene i denne rapporten. Foto: © Per Vesterbukt, 5.7.2013.

4 Blomlia

Figur 12. Oversikt over lokaliteten Blomlia. Topografisk (venstre) og ortofoto (høyre). Kartlagt naturtype inntegnet rødt. Kartgrunnlag: Norge digital.

ID Naturbase: -
UTM 32: 7066232N 586327Ø
Viktig naturtype: D04-Naturbeitemark
Utforming: D0404-Frisk fattigeng
Verdi: B - Middels verdi
Registrert dato: 05.07.2013
Areal: 9.7 daa
Hevd: God

Områdebeskrivelse

Innledning

Områdebeskrivelsen er utarbeidet av Bioforsk Midt-Norge v/Per Vesterbukt, og er en kartlegging av areal med mulig slåttemark innenfor lokaliteten. Dette i forbindelse med oppfølging av handlingsplan for slåttemark i Nord-Trøndelag, på oppdrag fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Området ble befart 4.7.2013 av Per Vesterbukt sammen med grunneier. Evt. tidligere kartlegging og informasjon fra grunneier er også lagt til grunn for kartleggingen.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Blomlia ligger i Leksvik kommune, ca. 8 km øst for Leksvik. Beliggenheten er bratt sørvendt mark rett nedenfor gårdstunet, ca. 270-300 moh. Den avgrenses av fulldyrket mark nederst, øverst av gårdstunet og gårdsvei. Grunnforholdene består av løsmasseavsetninger i form av morenemateriale (grus, sand, leire).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er D04-Naturbeitemark med utforming D0404-Frisk fattigeng. Vegetasjonstypen er G4 Frisk fattigeng, Engkvein-rødsvingel-gulaks-eng med utforming G4a Vanlig utforming.

Artsmangfold

Forholdsvis artsrik naturbeitemark hvor hvitkløver, engkvein, sølvbunke og følblom dominerer. Også rikt utbredt er engsoleie, engsyre krypssoleie, engrapp, harestarr og setergråurt. Lengst øst (slått for inntil fire år siden) kommer det inn mer rødkløver, bleikstarr, rødsvingel, blåkoll og engfrytle. Flekkvis noe stornesle utbredt. Et mer frisk/fuktig parti dominert av lyssiv, som helt klart ikke er foretrukket av beitedyra. Andre arter som kan nevnes er blåklokke, legeveronika, snauveronika, grasstjerneblom, marikåpe sp., ryllik, slåtestarr og gulaks. I den østlige delen finnes også skogmarihånd representert.

30 beitemarksarter ble registrert (som definert i Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker).

Bruk, tilstand og påvirkning

Enga er dyrket etappevis mellom 1940-1960, og ble tidligere både slått og beitet. Slåtten opphørte for 15 år siden, mens en liten del lengst øst ble slått inntil for 4 år siden. Etter opphør av slått er arealet kun beitet gjennom vekstsesongen av storfe og sau. Ikke gjødslet.

Til tross for at slåtten opphørte for bare få år siden har enga vegetasjonsmessig en beitemarksstruktur med dominans av gras og hvitkløver. Det kan tyde på at beite har vært viktigste hevdform også når enga ble slått. Beitetrykket fremstår som moderat. Engarealet er i dag ikke gjødslet, og ser ut til å være lite gjødselpåvirket fra tidligere bruk.

Fremmede arter

Ingen

Skjøtsel og hensyn

Videreføre beite med moderat beitetrykk og unngå gjødsling.

Helhetlig landskap

Inngår i et jordbrukslandskap med fulldyrket mark og beitemarker.

Verdibegrunnelse

Areal tidligere beitet og slått, men fremstår vegetasjonsmessig med beitemarksutforming i dag. Forholdsvis artsrik, ugjødslet beitemark i god hevd.

Kilder

Johansen, T., 2013. Pers. med.

Direktoratet for naturforvaltning. 2001. Naturbase dokumentasjon, biologisk mangfold.

Direktoratet for naturforvaltning. 2009. Handlingsplan for slåttemark.

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.

Norderhaug, A., Austad, I., Hauge, L. & Kvamme, M., 1999: Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker. Landbruksforlaget. 252 s.

Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.

NGU u.d. Berggrunn Nasjonal berggrunnsdatabase. Lokalisert 05.10.13, på <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

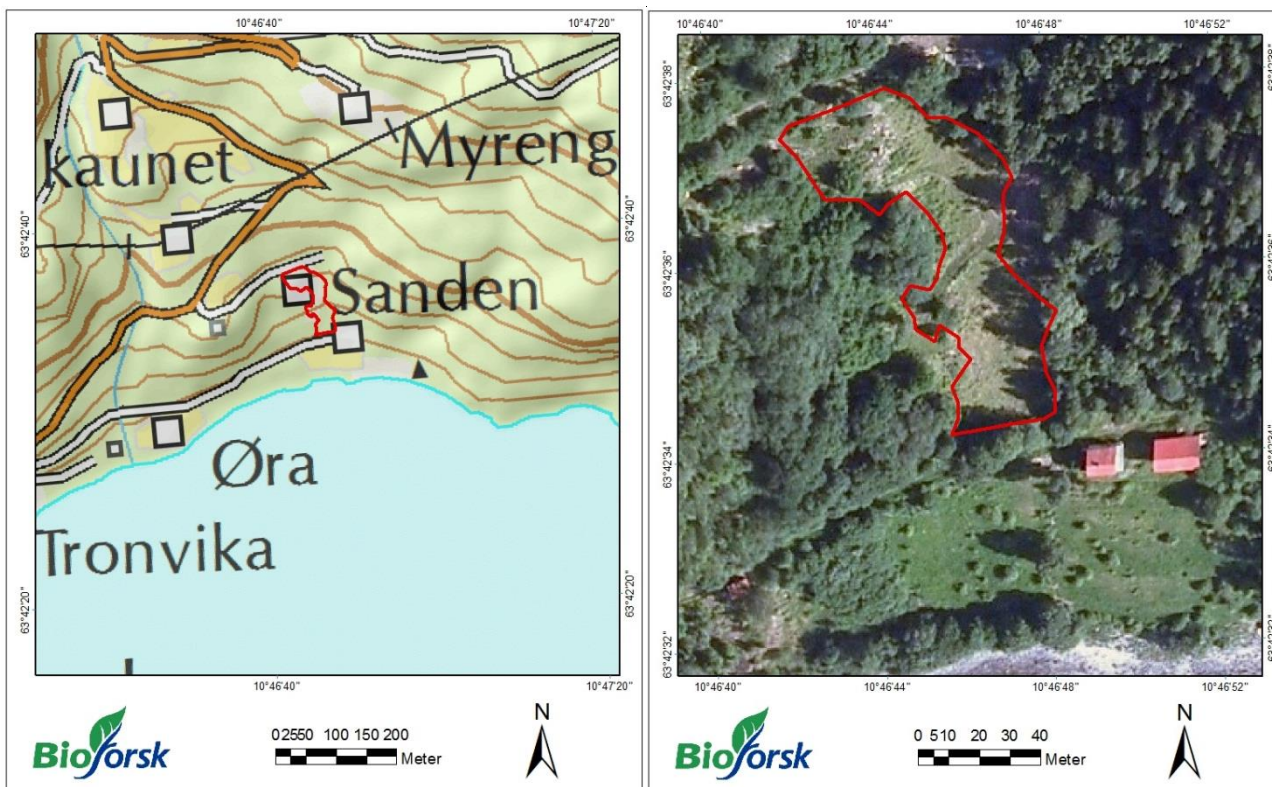

Figur 13. Øverst: Naturbeitemarka sett mot vest, med dominans av lyssiv nærmest. Nederst: vestlige del av naturbeitemarka sett mot øst. Bildet illustrerer godt den kraftige utbredelsen til hvitkløver i beiteenga. Foto: © Per Vesterbukt, 4.7.2013.

Figur 14. Øverst: Også naturbeitemarker kan være fargerike - detaljbilde av feltsjiktet med kraftig dominans av hvitkløver. Andre mengdearter som inngår i bildet er bl.a. engsoleie, rødkløver, blåkoll og følblom. Nederst: Skogmarihånd har en spredt utbredelse i den østlige delen av naturbeiteenga. Foto: © Per Vesterbukt, 4.7.2013.

5 Sanden

Figur 15. Oversikt over lokaliteten Sanden. Topografisk (venstre) og ortofoto (høyre). Kartlagt naturtype inntegnet rødt. Kartgrunnlag: Norge digital.

ID Naturbase: -
UTM 32: 7048319N 558383Ø
Viktig naturtype: D04-Naturbeitemark
Utforming: D0404-Frisk fattigeng
Verdi: C - Svak verdi
Registrert dato: 04.07.2013
Areal: 4.1 daa
Hevd: Svak/God

Områdebeskrivelse

Innledning

Områdebeskrivelsen er utarbeidet av Bioforsk Midt-Norge v/Per Vesterbukt, og er en kartlegging av areal med mulig slåttemark innenfor lokaliteten. Dette i forbindelse med oppfølging av handlingsplan for slåttemark i Nord-Trøndelag, på oppdrag fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Området ble befart 4.7.2013 av Per Vesterbukt sammen med grunneier. Evt. tidligere kartlegging og informasjon fra grunneier er også lagt til grunn for kartleggingen.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Sanden ligger i Leksvik kommune, ca. 8 km øst for Leksvik. Beliggenheten er bratt sørvendt mark ned mot fjorden, ca. 25-75 moh. Den er i hovedsak omgitt av skog, for det meste gjengroingsskog, men såpass gammel at det nå er velutviklet skog. Grunnforholdene består av løsmasseavsetninger i form av morenemateriale (grus, sand, leire). Enkelte åpne flekker med grus i enga.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Veldrenert frisk mark med enkelte tørr/frisk-tendenser. Bunnsjikt godt utviklet med mose. Naturtypen er D04-Naturbeitemark med utforming D0404-Frisk fattigeng. Vegetasjonstypen er G4 Frisk fattigeng, Engkvein-rødsvingel-gulaks-eng med utforming G4a Vanlig utforming.

Artsmangfold

Enga dominert av hvitkløver, engkvein, engsoleie og engrapp. Andre mengdearter (noe mindre utbredt) er sølvbunke, marikåpe sp. og engsyre. Stornesle flekkvis utbredt. Andre naturengarter som kan nevnes er rødkløver, markjordbær, harestarr, småsyre, groblad, kjerteløyentrøst, legeveronika, krypsoleie, blåkoll, stemorsblomst og tiriltunge. Noen oppslag av gråor og rynkerose. Lavt feltsjikt (<10 cm).

27 beitemarksarter ble registrert (som definert i Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker).

Bruk, tilstand og påvirkning

Sanden er en gammel gård og har vært i eie under samme grunneier som i Blomlia i 400-500 år. Tidligere beite- og slåttemark på lokaliteten men gården fraflyttet, brakklagt og gjengrodd fra lang tid tilbake (uvisst årstall), og det er nærliggende å anta at tidligere beite- og slåttemarksarter har vært utgått fra enga. Rester av hustufter kan fremdeles ses i beitemarka. Dagens eier/bruker hugget ut velutviklet gjengroingsskog i 1999 og gjeninnførte beite på arealet. Utgjør i dag en bratt, veldrenert beitebakke som beites av sau og storfe. Vegetasjonen består av beitemarkstruktur og fremstår som hardt beitet. Ikke gjødslet.

Fremmede arter

Rynkerose

Skjøtsel og hensyn

Evt. redusere beitetrykket noe for å kunne øke artsmangfoldet.

Helhetlig landskap

Nærliggende kulturmark finnes i form av fulldyrket mark og beitemarker. Inngår delvis i et helhetlig kulturlandskap.

Verdibegrunnelse

Tidligere gjengrodd mark hvor beite er gjeninnført. Noe mindre artsrik, ugjødslet beitemark, høyt beitetrykk.

Kilder

Johansen, T., 2013. Pers. med.

Direktoratet for naturforvaltning. 2001. Naturbase dokumentasjon, biologisk mangfold.

Direktoratet for naturforvaltning. 2009. Handlingsplan for slåttemark.

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.

Norderhaug, A., Austad, I., Hauge, L. & Kvamme, M., 1999: Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker. Landbruksforlaget. 252 s.

Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.

NGU u.d. Berggrunn Nasjonal berggrunnsdatabase. Lokalisert 05.10.13, på <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

Figur 16. Øverst: Oversikt over naturbeitemarka på Sanden sett ovenfra og nedover mot fjorden, mot sør. Hardt beitetrykk hvor bl.a. hvitkløver dominerer feltsjiktet. Midten: Nedre del av enga sett mot nord. Nederst: Øverste delen, sett fra de gamle hustuftene som inngår i naturbeitemarka i dag. Foto: © Per Vesterbukt, 4.7.2013.

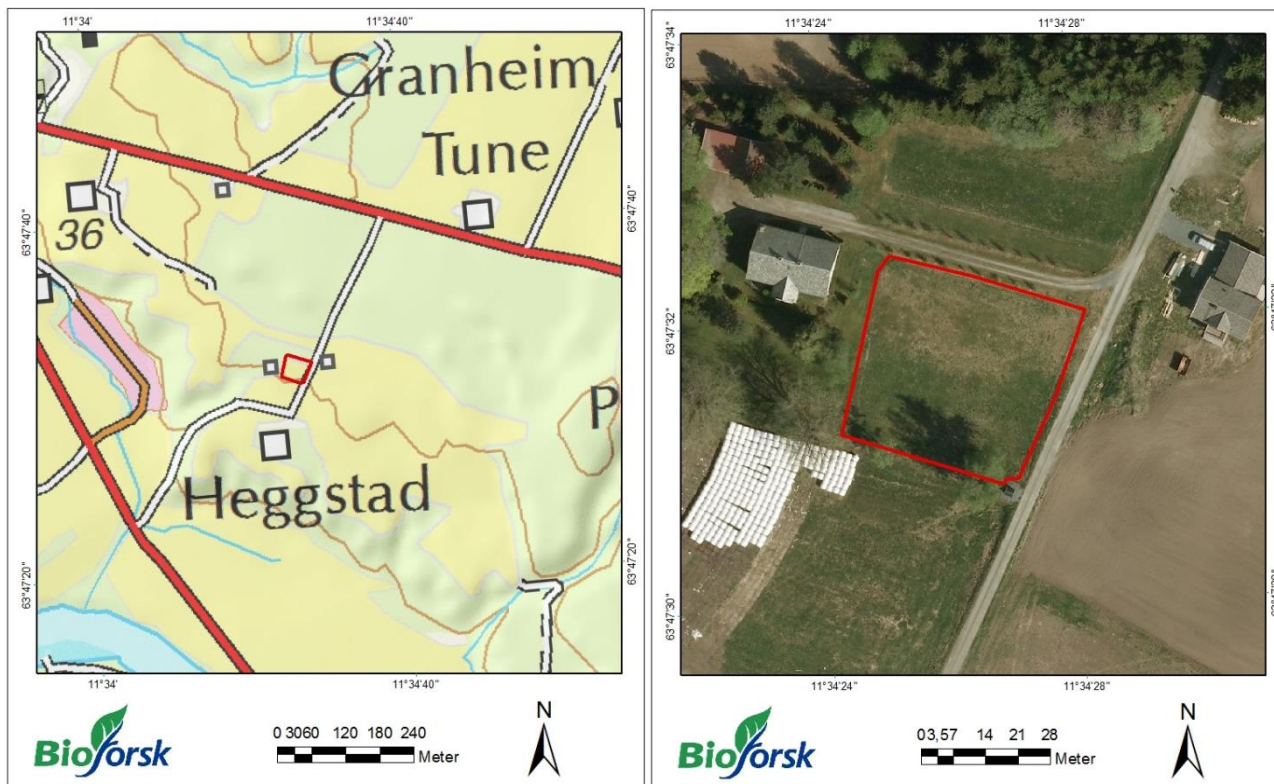
Verdal kommune

Det ble kartlagt én lokalitet i Verdal kommune; Stiklestad (Figur 17.)

Figur 17. Oversikt over kartlagt lokalitet i Verdal kommune (merket rødt). Kartgrunnlag: Norge digital.

6 Stiklestad

Figur 18. Oversikt over lokaliteten Stiklestad. Topografisk (venstre) og ortofoto (høyre). Kartlagt naturtype inntegnet rødt. Kartgrunnlag: Norge digital.

ID Naturbase: -
UTM 32: 7048319N 558383Ø
Viktig naturtype: D01-Slåttemark
Utforming: D0114-Frisk, næringsrik «gammeleng»
Verdi: C - Lav verdi
Registrert dato: 08.07.2013
Areal: 1.8 daa
Hevd: Svak/god

Områdebeskrivelse

Innledning

Områdebeskrivelsen er utarbeidet av Bioforsk Midt-Norge v/Per Vesterbukt, og er en kartlegging av areal med mulig slåttemark innenfor lokaliteten. Dette i forbindelse med oppfølging av handlingsplan for slåttemarker i Nord-Trøndelag, på oppdrag fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Området ble befart 8.7.2013 av Per Vesterbukt. Evt. tidligere kartlegging og informasjon fra grunneier er også lagt til grunn for kartleggingen.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Lokaliteten ligger i Verdal kommune, 4 km øst for Verdal. Enga utgjør et lite areal

avgrenset av vei, husbebyggelse og fulldyrket mark, 40 moh. med slak helling mot sør. Grunnforholdene består av løsmasseavsetninger i form av morenemateriale (Grus, sand, leir, hav-, fjord- og elveavsetninger).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er D01-Slåttemark, med utforming D0114-Frisk, næringsrik «gammeleng». Vegetasjonstype er G14 Frisk, næringsrik «gammeleng».

Artsmangfold

Øvre del noe tørrere og mer artsrik med innslag av rødkløver, rødsvingel, engkvein, prestekrage, blåklokke, rødknapp, nyseryllik, smalsyre og gjeldkarve. Mest dominant her er skjermesveve og ryllik. Mosebunn med engkransmose. Flekkvis partier med åpent feltsjikt kun bestående av bunnsjikt med mose og ryllik. Nedre del næringsrik, høyproduktiv med større utbredelse av engsyre, stornesle, hundegras, timotei, hundekjeks, høymole og krypsoleie. Typisk slåttemarks-struktur har liten utbredelse i enga. 27 slåttemarksarter ble registrert (som definert i Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker).

Bruk, tilstand og påvirkning

Gammel eng med varierende bruk. I årene fram mot 1999 brukt til potet- og kornproduksjon. Etter 1999 slått og hesjet fram til i dag med lettere høstbeite av sau. Ikke pløyd etter 1999, ca. 25 år siden siste gjødsling. Fremstår som slåttemark i dag, men forholdsvis kort tid siden bruksendringen av enga - noe som gjenspeiles i form av få tyngdepunkter og lite dominansforhold fra slåttefavoriserte arter. Enga har derfor lav verdi.

Fremmede arter

Ingen

Skjøtsel og hensyn

Det beste for enga med tanke på restaurering vil være å opprettholde dagens skjøtsel med sen slått og hesjing/bakketørking av gras, ikke gjødsles, samt begrenset husdyrbeite (eks. lettere høstbeite).

Helhetlig landskap

Lokaliteten ligger i et helhetlig jordbrukslandskap hovedsakelig bestående av intensivt drevet areal med gras- og kornproduksjon.

Verdibegrunnelse

Tidligere åker med potet og korndyrking fram til 1999. Etter det skjøtsel med slått og hesjing fram til i dag. Noe etablering med slåttemarksarter i enga, men karakter- og tyngdepunkter for slåttemark har fremdeles liten utbredelse. Vegetasjonen utgjør ikke en jevn slåttemarks-struktur. Svak C-verdi. Fortsatt potensial for restaurering, og en videreføring av tradisjonell skjøtsel med sen slått og bakketørking/hesjing av gras vil kunne øke utbredelsen for slåttefavoriserte arter og verdien av enga.

Kilder

Skavhaug, E., 2013. Pers. med.

Direktoratet for naturforvaltning. 2001. Naturbase dokumentasjon, biologisk mangfold.

Direktoratet for naturforvaltning. 2009. Handlingsplan for slåttemark.

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.

Norderhaug, A., Austad, I., Hauge, L. & Kvamme, M., 1999: Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker. Landbruksforlaget. 252 s.

Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.

NGU u.d. Berggrunn Nasjonal berggrunnsdatabase. Lokalisert 05.10.13, på <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

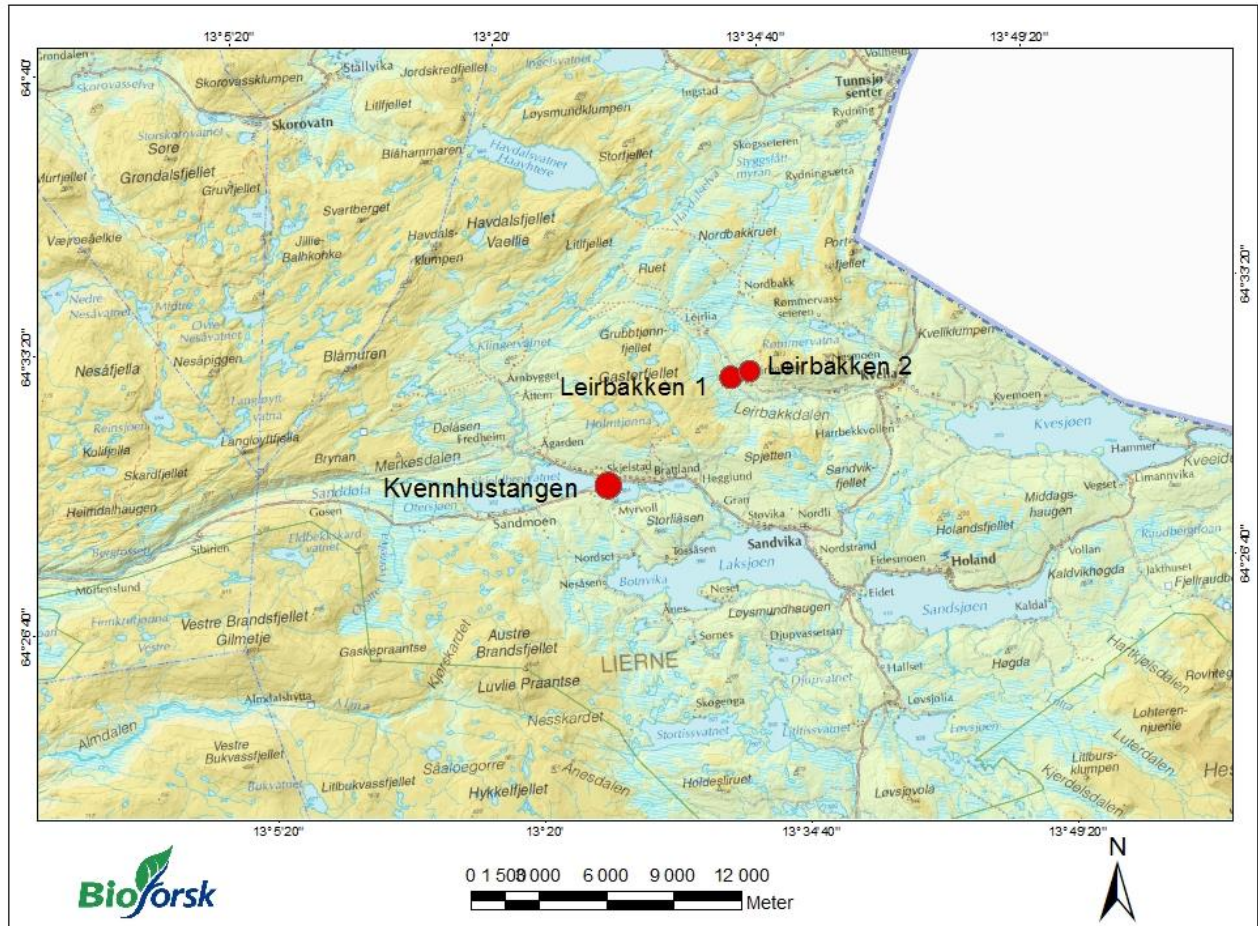
Figur 19. Øverst: oversiktsbilde som viser enga sett mot nord. Nederst: parti der enkelte slåttemarks-arter har etablert seg i enga, bl.a. blåklokke, prestekrage, rødkløver og rødknapp. Foto: © Per Vesterbukt, 8.7.2013.

Figur 20. Øverst: bildet viser hvordan skjermesveve totalt dominerer deler av enga. Den står ennå ikke i blomst, og de mørke blomsterknoppene illustrerer tettheten. Nederst: nedre del av enga fremstår med næringsrikt jordsmonn og høy produktivitet der stornesle, hundekjeks, engsyre, løvetann, hundegras og krypsoleie inngår som mengdearter. Foto: © Per Vesterbukt, 8.7.2013.

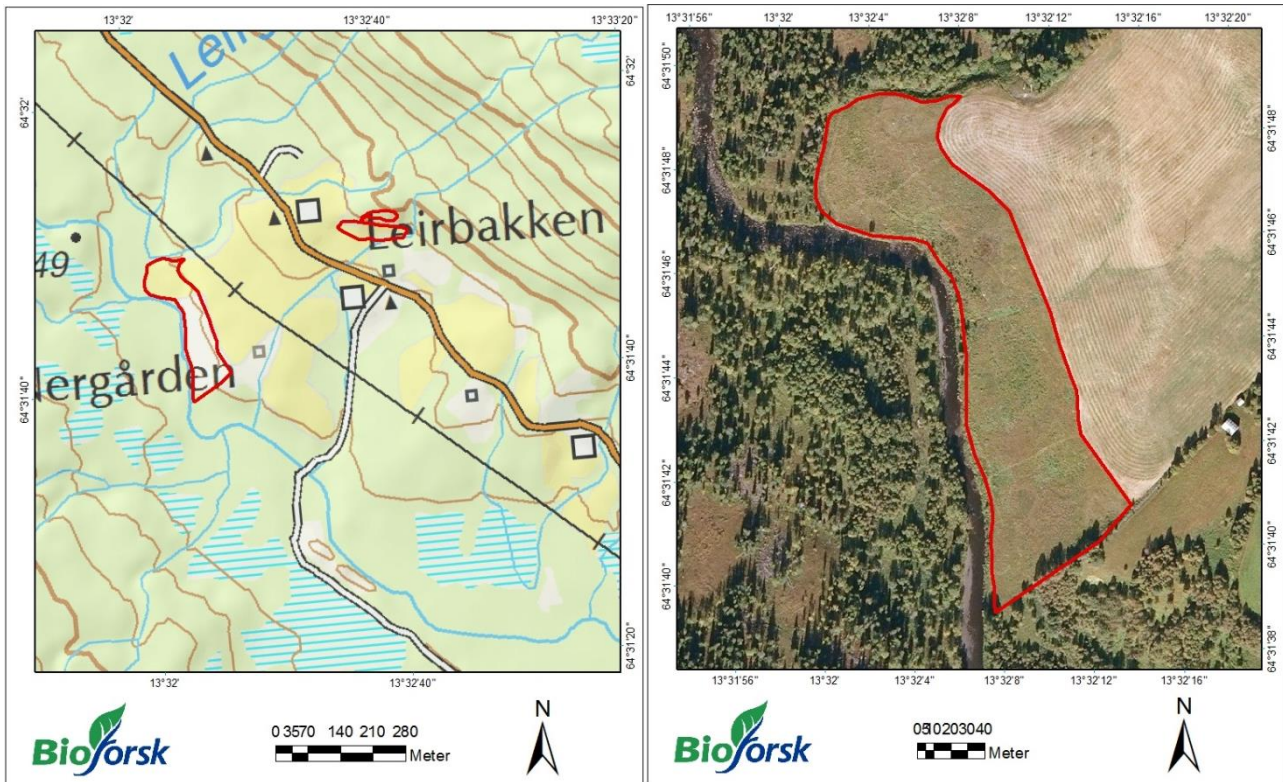
Lierne kommune

Det ble kartlagt tre lokaliteter i Lierne kommune; Leirbakken 1 og 2, og Kvennhustangen (Figur 21.)

Figur 21. Oversikt over kartlagte lokaliteter i Lierne kommune (merket rødt). Kartgrunnlag: Norge digital.

7 Leirbakken 1

Figur 22. Oversikt over lokaliteten Leirbakken 1. Topografisk (venstre) vises både Leirbakken 1 (nederst) og Leirbakken 2 (øverst). Ortofoto (høyre) viser Leirbakken 1. Kartlagt areal inntegnet rødt. Kartgrunnlag: Norge digital.

ID Naturbase: -
UTM 32: 7048319N 558383Ø
Viktig naturtype: -
Utforming: -
Verdi: -
Registrert dato: 10.07.2013
Areal: 20.0 daa
Hevd: Svak

Områdebeskrivelse

Innledning

Områdebeskrivelsen er utarbeidet av Bioforsk Midt-Norge v/Per Vesterbukt, og er en kartlegging av areal med mulig slåttemark innenfor lokaliteten. Dette i forbindelse med oppfølging av handlingsplan for slåttemarker i Nord-Trøndelag, på oppdrag fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Leirbakken 1 ble befart 10.7.2013 av Per Vesterbukt. Evt. tidligere kartlegging og informasjon fra grunneier er også lagt til grunn for kartleggingen.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Lokaliteten ligger i Leirbakkdalen, ca. 6 km vest for Kvelia i Lierne kommune. Den grenser ned mot Leirbakkelva og mot fulldyrket mark øverst, samt mot skog i nord, ca. 425-445 moh. Arealet har slak helling mot vest-sørvest som flater ut nederst. Grunnforholdene består av løsmasseavsetninger i form av morenemateriale (grus, sand, leir) med innslag av myr.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Brakklagt fulldyrket mark.

Artsmangfold

Mengdearter i større og mindre grad er bjørk, grønnvier, engsoleie, gullris, hvitbladtistel, hvitkløver, marikåpe sp., rødkløver, skogstorkenebb, småengkall, engkvein, sølvbunke, engsyre, geitrams og til dels marinøkkel. Mengdeartene har gjerne ulike tyngdepunkter rundt om i enga, som er med på å gi en mer flekkvis fordeling av artene. Marinøkkel har tydeligvis dratt stor fordel av jordplanering og brakklagging, da en veldig stor bestand ble påvist i artsfattig, glissent, åpen feltsjikt med grønnvierkratt i midtre del av enga. Estimert anslår >300 individer her. Den store utbredelsen av marinøkkel indikerer også et næringsfattig jordsmonn, slik at gjødselpåvirkningen fremstår som begrenset i tiden etter brakklagging.

Det flate urørte partiet nederst mot elva har en vegetasjonstype som går inn under G14 Frisk, næringsrik «gammeleng» (ikke pløyd eller tilsådd på lang tid), med dyp næringsrik jord der bl.a. sølvbunke, mjødurt, skogstorkenebb, myrtistel og skogrørkvein får større utbredelse. Lengst vest noe mer frisk/fuktig jord der også skogmarihånd kommer inn i enga.

Bruk, tilstand og påvirkning

Det aktuelle arealet var opprinnelig bratt, gammel slåttemark med ekstensiv drift som følge av utfordrende terreng for større landbruksmaskiner. Ca. 1980 ble det planert ut med bulldoser, og kun en flat smal stripe av enga nederst mot elva ble uberørt av dette. Den opprinnelige slåttemarka ble følgelig utradert gjennom dette inngrepet.

Etter jordplaneringen ble enga pløyd og tilsådd, og drevet som fulldyrket mark med siloslått og årvisst gjødsling. Brakklagt siden 2005 og har nå noe oppslag av bjørk, sølvvier, ullvier og grønnvier som stedvis gir kratt/busksjikt. Feltsjikt med flekkvis utbredelser på urter og gras, med til dels glisne, åpne partier bestående av kun bunnsjikt m/bjørnemose. Også enkelte mer næringsrike partier finnes - særlig i den østligste delen - med tett feltsjikt dominert av bl.a. sølvbunke, engsyre, skogstorkenebb og engsoleie, men innsådd gras har gått kraftig tilbake i enga. Godt utviklet strølag.

Enga har fremdeles noe preg av pionermark med stedvis næringsfattig jordsmonn. Noe den store populasjonen med marinøkkel også bekrefter. Paradokset som oppstår her med næringsfattige partier med rik utbredelse av marinøkkel i en inntil nylig intensiv drevet fulldyrket mark, er nok en kombinasjon av flere årsaker; nyplanert mark vil i utgangspunktet være mindre rik på plantenæringsstoffer i jordsmonnet. Samtidig har det neppe vært kraftig gjødsling av enga etter nydyrkingen. Deler med tett frodig feltsjikt tyder på varierende jordsmonn i enga, der fattige, tørrere områder nok sannsynligvis består av grusmark, som i større grad er utsatt for utvasking og gjødselsig av næringsstoffer.

Fremmede arter

Ingen

Skjøtsel og hensyn

Det beste for å restaurere og gjenopprette slåttemarka vil være å gjeninnføre tradisjonell skjøtsel i form av sen slått med bakketørking/hesjing av gras og unngå gjødsling. Evt. beite bør begrenses til f.eks. lettere høstbeite.

Helhetlig landskap

Fjellgård der dalføret har spredt bosetting. Utgjør i mindre grad et helhetlig kulturlandskap.

Verdibegrunnelse

Jordplanert fulldyrket mark m/noe gammeleng nederst. Typiske slåttemarksarter med liten utbredelse i enga, og slåttemarks-struktur i stor grad fraværende. Registreres ikke som slåttemark. Har potensiale for restaurering da jordsmonnet innehar frøbank fra den opprinnelige gamle slåttemarka, samt begrenset gjødselpåvirkning.

Kilder

Genberg, P.H., 2013. Pers. med.

Sælør, S.A., 2013. Pers. med.

Ingulfsvann, E.O., 2013. Rådgiver fagansvar jord, Lierne kommune.

Direktoratet for naturforvaltning. 2001. Naturbase dokumentasjon, biologisk mangfold.

Direktoratet for naturforvaltning. 2009. Handlingsplan for slåttemark.

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.

Norderhaug, A., Austad, I., Hauge, L. & Kvamme, M., 1999: Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker. Landbruksforlaget. 252 s.

Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.

NGU u.d. Berggrunn Nasjonal berggrunnsdatabase. Lokalisert 05.10.13, på <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

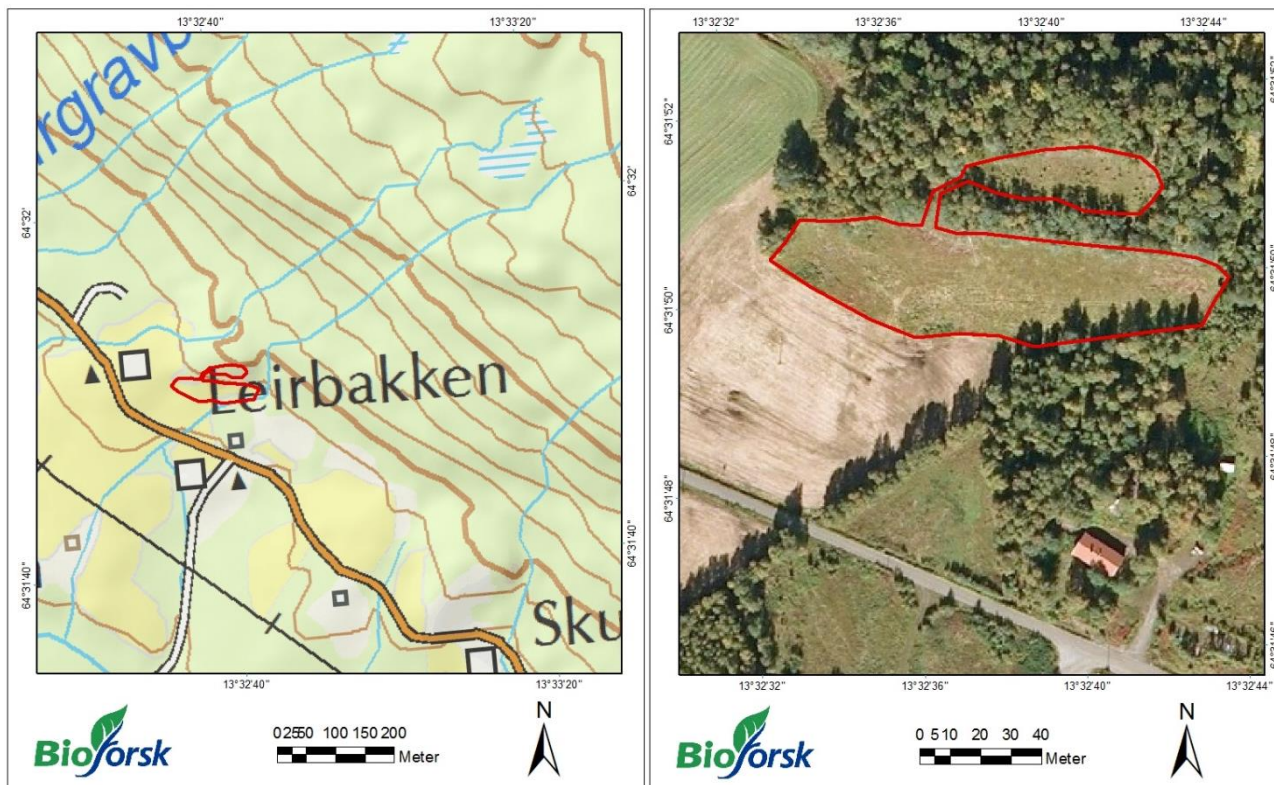

Figur 23. Øverst: oversiktsbilde som viser enga sett mot vest. Sparsomt utviklet feltsjikt nærmest med gullris, hvitkløver, setergråurt, engsoleie og engmarikåpe. I midten av enga ses busksjikt med bjørk og vier-arter. Nederst: mer næringsrikt parti lengst øst med tett, høyt feltsjikt bestående av bl.a. sølvbunke, engsyre, skogstorkenebb og engsoleie. Foto: © Per Vesterbukt, 10.7.2013.

Figur 24. Øverst: Enga sett ovenfra og ned mot elva, mot sør. Nederst skimtes deler av den flate gammelenga som ikke er berørt av jordplaneringen. Nederst: Sparsomt feltsjikt med godt utviklet mosebunn bestående av bjørnemose. Foto: © Per Vesterbukt, 10.7.2013.

8 Leirbakken 2

Figur 25. Oversikt over lokaliteten Leirbakken 2. Topografisk (venstre) og ortofoto (høyre). Kartlagt naturtype inntegnet rødt. Kartgrunnlag: Norge digital.

ID Naturbase: -
UTM 32: 7048319N 558383Ø
Viktig naturtype: D01-Slåttemark
Utforming: D0104-Frisk fattigeng, D0113-Frisk næringsrik «natureng»
Verdi: B - Middels verdi
Registrert dato: 10.07.2013
Areal: 5.3 daa
Hevd: Svak

Områdebeskrivelse

Innledning

Områdebeskrivelsen er utarbeidet av Bioforsk Midt-Norge v/Per Vesterbukt, og er en kartlegging av areal med mulig slåttemark innenfor lokaliteten. Dette i forbindelse med oppfølging av handlingsplan for slåttemarker i Nord-Trøndelag, på oppdrag fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Leirbakken 2 (også kalt Storåkeren) ble befart 10.7.2013 av Per Vesterbukt. Evt. tidligere kartlegging og informasjon fra grunneier er også lagt til grunn for kartleggingen.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Lokaliteten ligger i Leirbakkdalen, ca. 6 km vest for Kvelia i Lierne kommune. Den grenser i sør mot fulldyrket mark, i øst mot Merkesbekken og er ellers omgitt av skog/gjengroingsskog. Høyde er ca. 465-490 moh. Enga er bratt sørvest-vendt med frisk næringsrik jord svarende til høgstaudeskog. Grunnforholdene består av løsmasseavsetninger i form av morenemateriale (grus, sand, leir) med innslag av myr.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er D01-Slåttemark, med utforming D0113-Frisk næringsrik «natureng» (50 %) og D0104-Frisk fattigeng (50 %). Vegetasjonstype er G13 Frisk næringsrik «natureng», Skogstorkenebb-eng, ballblom-eng, og G4 Frisk fattigeng, Engkvein-Rødsvingel-gulaks-eng, med utforming G4a Vanlig utforming.

Artsmangfold

Øvre del under gjengroing med høyt feltsjikt (20-100 cm.) og tykt strølag. Likevel større innslag av slåttebetinget vegetasjon, med mengdearter som småengkall, småmarimjelle, stormarimjelle, skogstorkenebb, gulaks, engkvein, bjørk og gullris. Andre mengdearter i noe mindre omfang er engsmelle, rødkløver, kjerteløyentrøst, vendelrot, rød jonsokblom og rødsvingel.

Ellers ble det funnet naturengarter som grasstjerneblom, harerug, åkerminneblom, storengkall, slåttestarr og engfrytle.

Nedre del mer åpen med sporadiske lauvoppslag. Noe mer artsrik med tanke på slåttemarksarter. Dominante arter er ryllik, skogstorkenebb, småengkall, småmarimjelle, gulaks, gullris og engkvein. Andre mengdearter er rødsvingel, grasstjerneblom, fjellfiol, engsoleie og småsyre. Her kan også nevnes funn av slåttemarksarter som prestekrage, rødkløver, blåklokke, marikåpe sp., smalkjempe, tepperot, harerug og fuglevikke. Nederst mot fulldyrket mark mer næringsrikt hvor sølvbunke, mjøddurt, engsyre og engsoleie har større utbredelse.

Samlet sett har slåttemarka beliggenhet på mer næringsrik jord tilsvarende høgstaudeskog, noe som vises i den store utbredelsen til skogstorkenebb, samt tilstedeværelse av arter som rød jonsokblom, engsmelle, stormaure, vendelrot, turt og tyrihjel. Dette gir et middels høyt og frodig feltsjikt med urter og varierende innhold av gras.

42 slåttemarksarter ble registrert (som definert i Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker), i tillegg er blåfjær sp. påvist i enga 2012 av grunneier.

Bruk, tilstand og påvirkning

Gården ble ryddet på 1690-tallet og det aktuelle arealet er trolig ryddet og overflatedyrket i løpet av 1700-tallet. Den bratte sørvendte beliggenheten gir en tidlig start på vekstsesongen og enga har tradisjonelt vært benyttet som vårbeite for sau i tillegg til slått og høstbeite. Beitet har pågått fram til 2000, da dyreholdet ble nedlagt på gården. Den øverste eldste delen ovenfor skogranden, som fra gammelt av er den egentlige Storåkeren, ble slått fram til ca. 1950, etter det lettere beitet. Etter 1950 har åkeren gradvis fått innslag av gjengroing. Ca. 1990 ryddet daværende bruker et areal med 2-3 m. høy gjengroingsskog, som utgjør den åpne engflekken i dag. Den er igjen preget av påbegynnende gjengroing med bjørk og rogn, < 3 m.

Nederste delen ble slått fram til 1980 og videre brukt til lettere vår- og høstbeite for sau, med noe mer beitetrykk sammenliknet med øverste del. Enga er ikke gjødslet eller pløyd. Denne delen utgjør mer åpen eng, kun med enkelte lauvoppslag < 1,5 m. høyt. Fremstår lite gjødselpåvirket.

Tilstanden på slåttemarka er imidlertid preget av brakklegging og lengre tids beite med fravær av slått. Noe ujevn slåttemarksstruktur med redusert utbredelse til slåttefaviserte arter. Verdien er svak, og en opprettholdelse av denne forutsetter gjenoppstart med slått. Enga har stort potensiale for restaurering.

Fremmede arter

Ingen

Skjøtsel og hensyn

Det beste for å restaurere og gjenopprette slåttemarka vil være å gjeninnføre tradisjonell skjøtsel i form av sen slått med bakketørking/hesjing av gras og unngå gjødsling. Evt. beite bør begrenses til f.eks. lettere høstbeite.

Helhetlig landskap

Fjellgård der dalføret har spredt bosetting. Utgjør i mindre grad et helhetlig kulturlandskap.

Verdibegrunnelse

Artsrik slåttemark. Utsatt for gjengroing og redusert slåttemarksstruktur, men har fremdeles mye vegetasjon knyttet til slåttemark intakt i feltsjiktet. Må startes skjøtsel for å opprettholde verdi B.

Kilder

Sælør, S.A., 2013. Pers. med.

Ingulfsvann, E.O., 2013. Rådgiver fagansvar jord, Lierne kommune.

Direktoratet for naturforvaltning. 2001. Naturbase dokumentasjon, biologisk mangfold.

Direktoratet for naturforvaltning. 2009. Handlingsplan for slåttemark.

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.

Norderhaug, A., Austad, I., Hauge, L. & Kvamme, M., 1999: Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker. Landbruksforlaget. 252 s.

Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.

NGU u.d. Berggrunn Nasjonal berggrunnsdatabase. Lokalisert 05.10.13, på <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

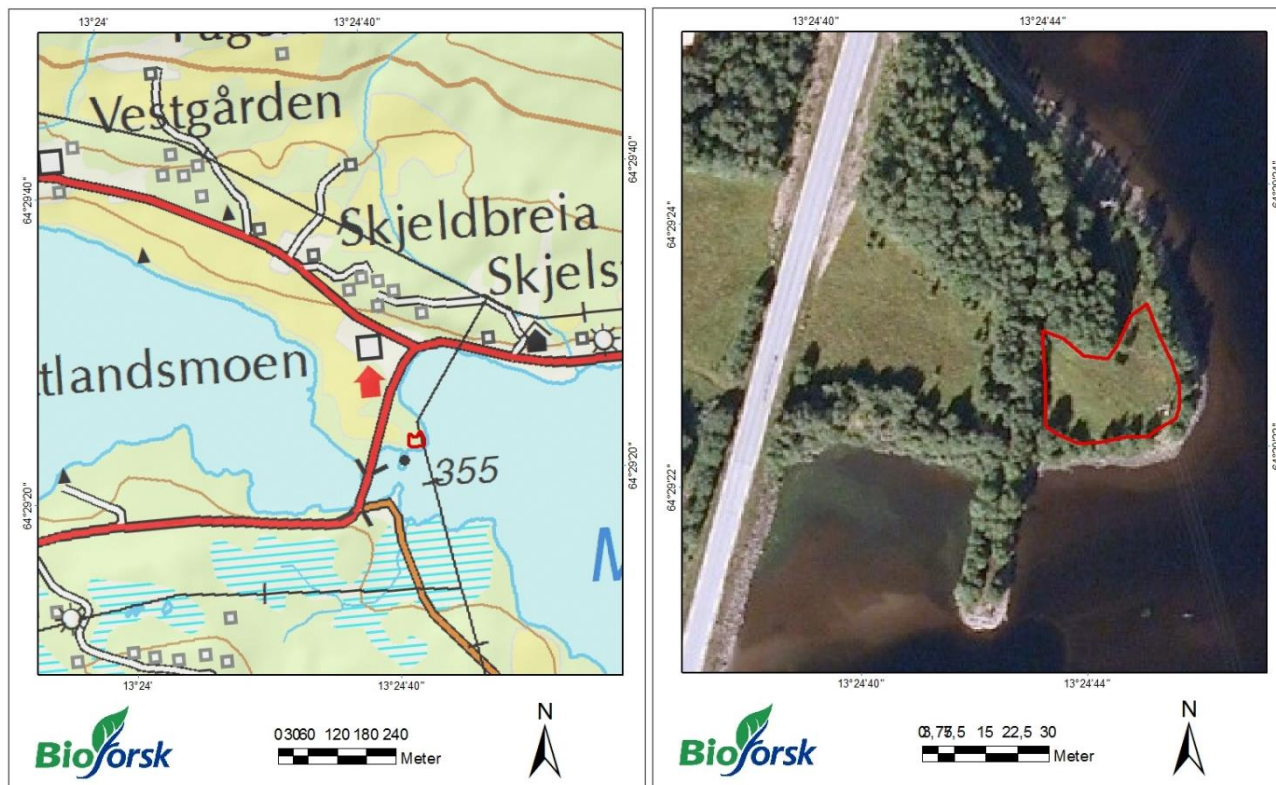
Figur 26. Øverst: Øvre del (tradisjonelt den egentlige Storåkeren) sett mot vest, med tett, frodig feltsjikt på næringsrik mark, dominert av urter - med skogstorkenebb som største mengdeart. Nederst: feltsjikt med bl.a. skogstorkenebb, gullris, engsmelle, rødkløver, engkvein og småengkall, sammen med lauvoppslag av bjørk. Foto: © Per Vesterbukt, 10.7.2013.

Figur 27. Øverst: nedre del av Leirbakken 2 sett mot øst. Midten: nedre del sett mot vest med gården Leirbakken i bakgrunnen. Nederst: feltsjikt med gulaks, engkvein, småengkall, prestekrage, gullris, engsoleie og skogstorkenebb. Foto: © Per Vesterbukt, 10.7.2013.

9 Kvennhustangen

Figur 28. Oversikt over lokaliteten Kvennhustangen. Topografisk (venstre) og ortofoto (høyre). Kartlagt naturtype inntegnet rødt. Kartgrunnlag: Norge digital.

ID Naturbase: BN 00050412
UTM 32: 7048319N 558383Ø
Viktig naturtype: D01-Slåttemark
Utforming: D0104-Frisk fattigeng, D0113-Frisk næringsrik «natureng»
Verdi: B - Middels verdi
Registrert dato: 10.07.2013
Areal: 0.7 daa
Hevd: Ingen

Områdebeskrivelse

Innledning

Områdebeskrivelsen er utarbeidet av Bioforsk Midt-Norge v/Per Vesterbukt, og er en kartlegging av areal med mulig slåttemark innenfor lokaliteten. Dette i forbindelse med oppfølging av handlingsplan for slåttemarker i Nord-Trøndelag, på oppdrag fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Området ble befart 10.7.2013 av Per Vesterbukt. Evt. tidligere kartlegging og informasjon fra grunneier er også lagt til grunn for kartleggingen.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Enga har beliggenhet på et lite nes ut mot mellomvatnet, ca. 50 m. fra rv. 74 ved Skjeldbreia i Lierne kommune. Hoh. er 350 m. Den avgrenses i vest av gamle veitrase for rv. 74 (i dag under gjengroing). Mot sør og øst går enga ned til vannet, mens den i nord grenser inntil skog. Enga har slak sørvendt helling.

Grunnforholdene består av løsmasseavsetninger i form av morenemateriale (grus, sand, leir, myr).

På vestsiden av den gamle veitraseen ligger tilgrensende natureng som fortsetter vestover, slik at engarealet egentlig er mer sammenhengende, bare oppstykket av gammel og ny veitrase. Fremstår brakklagt, men var slått med beitepusser ved feltbefaring. Kantsoner indikerte dog mulig slåttemark - bør muligens undersøkes nærmere.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er D01-Slåttemark, med utforming D0113-Frisk næringsrik «natureng» (30 %) og D0104-Frisk fattigeng (70 %). Vegetasjonstype er G13 Frisk næringsrik «natureng, Skogstorkenebb-eng, ballblom-eng, og G4 Frisk fattigeng, Engkvein-Rødsvingel-gulaks-eng, med utforming G4a Vanlig utforming.

Artsmangfold

Feltsjikt stedvis tett, frodig, 25-70 cm. høyt, andre steder lavere og mer åpnet/glissent. Jevnt tykt strølag. Har noe tendenser til frisk næringsrik jord tilsvarende høgstaudeskog. Av mengdearter inngår engkvein, prestekrage, blåklokke, gulaks, ryllik, småmarimjelle, vendelrot, stormarimjelle, gullris og skogstorkenebb. Ellers ble det funnet slåttemarksarter som; marinøkkel, hvitmaure, harerug, engmarikåpe, rødkløver, engfrytle, bleikstarr, rødsvingel, smyle og småengkall.

36 slåttemarksarter ble registrert (som definert i Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker).

Bruk, tilstand og påvirkning

Tidligere slåttemark, nå brakklagt. Begynnende gjengroing med noe lauvoppslag/busker med bjørk. Noe næringsrikt jordsmonn som gir et middels høyt feltsjikt, men bærer ikke preg av å være gjødslet, noe tilstedeværelsen av marinøkkel bekrefter. Fremstår med en vegetasjonsstruktur som tilsier slåttemark fremfor beitemark. Har et bra restaureringspotensiale. Bringebær finnes i kantsonen og vil være en trussel hvis den etablerer seg i enga, da den raskt vil skygge ut slåttemarksvegetasjonen.

Fremmede arter

Ingen

Skjøtsel og hensyn

Det beste for å restaurere og ta vare på slåttemarka vil være å gjeninnføre slått med hesjing/bakketørking av gras.

Helhetlig landskap

Enga inngår sammen med flere nærliggende slåtte- og beitemarker og fulldyrket mark i et helhetlig kulturlandskap med fjellgårder i regionen.

Verdibegrunnelse

Brakklagt slåttemark, men fremdeles mye vegetasjon knyttet til slåttemark intakt i feltsjiktet. Lite/ingen påvirkning av gjødsling. Påbegynnende gjengroing. Bør gjenopptas skjøtsel i form av slått for å opprettholde verdien.

Kilder

Skjelbred, N.O., 2013. Pers. med.

Direktoratet for naturforvaltning. 2001. Naturbase dokumentasjon, biologisk mangfold.

Direktoratet for naturforvaltning. 2009. Handlingsplan for slåttemark.

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.

Norderhaug, A., Austad, I., Hauge, L. & Kvamme, M., 1999: Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker. Landbruksforlaget. 252 s.

Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.

NGU u.d. Berggrunn Nasjonal berggrunnsdatabase. Lokalisert 05.10.13, på <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

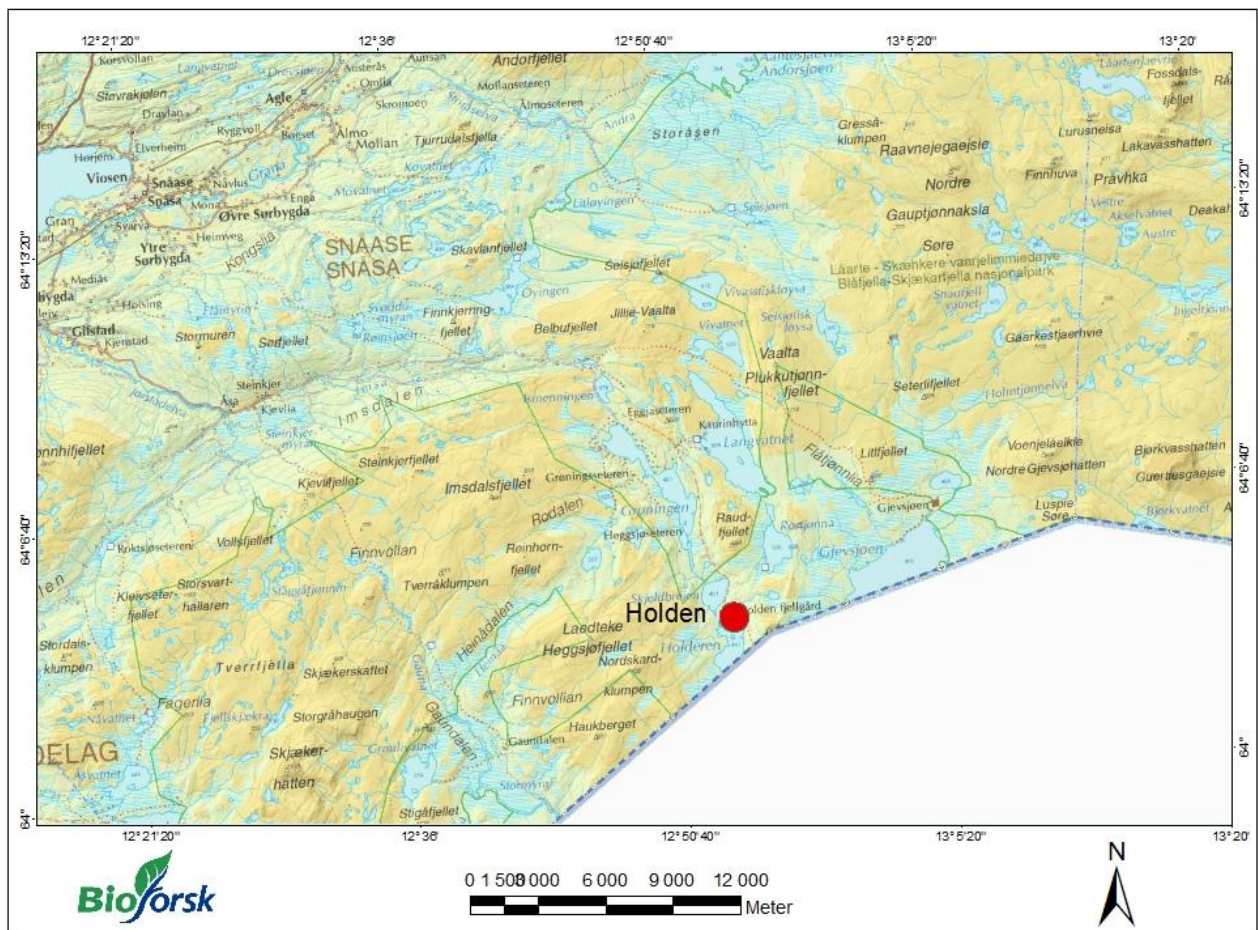
Figur 29. Øverst: slåttemarka sett mot sørvest, med bl.a. vendelrot, prestekrage og skogstorkenebb. Nederst: frodig, tett feltsjikt sett mot øst. Foto: © Per Vesterbukt, 10.7.2013.

Figur 30. Øverst: detaljbilde feltsjikt med skogstorkenebb, vendelrot, prestekrage, gullris, engmarikåpe og rød jonsokblom. Nederst: gjengroingsmark med prestekrage, blåklokke, stormarimjelle, småengkall, gulaks, engkvein og gullris. Foto: © Per Vesterbukt, 10.7.2013.

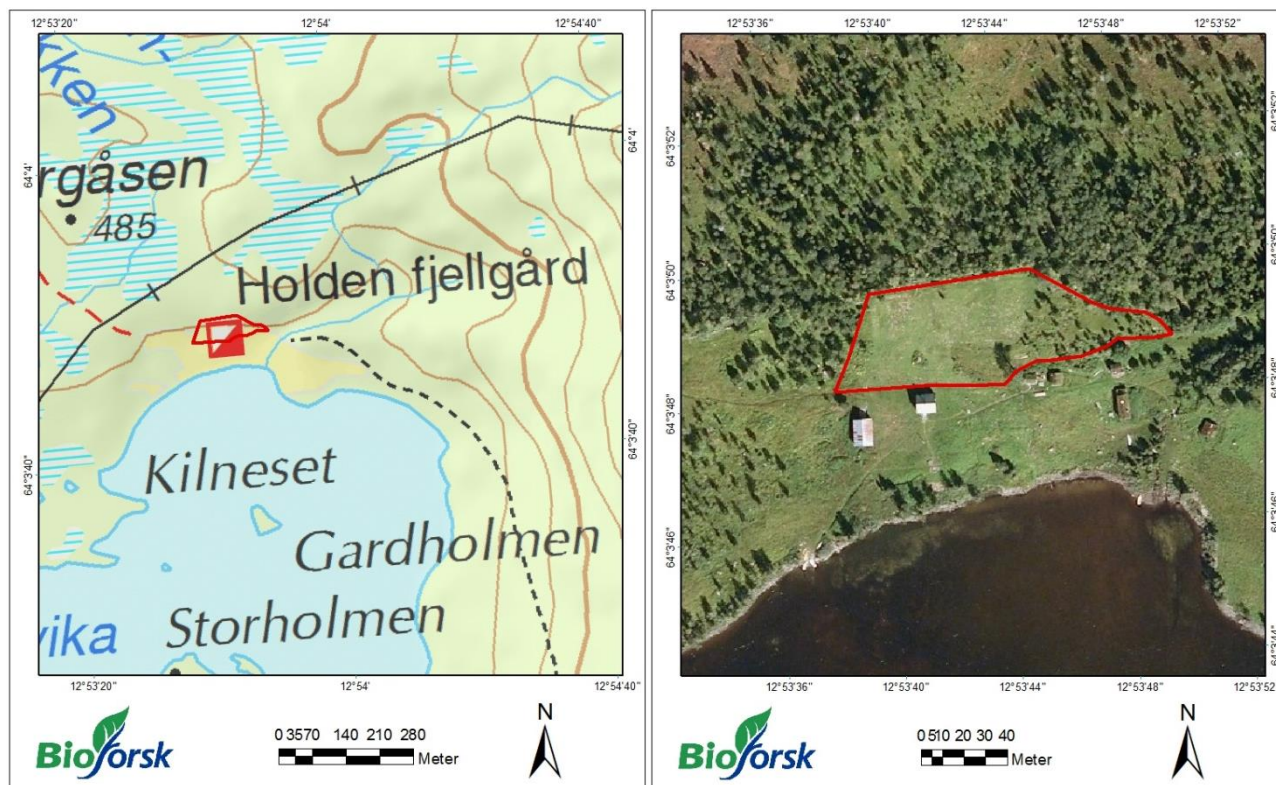
Snåsa kommune

Det ble kartlagt én lokalitet i Snåsa kommune; Holden (Figur 31.)

Figur 31. Oversikt over kartlagt lokalitet i Snåsa kommune (merket rødt). Kartgrunnlag: Norge digital.

10 Holden

Figur 32. Oversikt over lokaliteten Holden. Topografisk (venstre) og ortofoto (høyre). Kartlagt naturtype inntegnet rødt. Kartgrunnlag: Norge digital.

ID Naturbase: -
UTM 32: 7048319N 558383Ø
Viktig naturtype: D01-Slåttemark
Utforming: D0104-Frisk fattigeng
Verdi: B - Middels verdi
Registrert dato: 07.08.2013
Areal: 5.3 daa
Hevd: Svak/God

Områdebeskrivelse

Innledning

Områdebeskrivelsen er utarbeidet av Bioforsk Midt-Norge v/Per Vesterbukt, og er en kartlegging av areal med mulig slåttemark innenfor lokaliteten. Dette i forbindelse med oppfølging av handlingsplan for slåttemarker i Nord-Trøndelag, på oppdrag fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Området ble befart 7.8.2013 av Per Vesterbukt. Evt. tidligere kartlegging og informasjon fra grunneier er også lagt til grunn for kartleggingen.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Fjellgården Holden ligger i Blåfjella - Skjækerfjella Nasjonalpark, ved innsjøen Holderen

like ved svenskegrensa i Snåsa kommune. Enga består av bratt sørvendt veldrenert frisk mark. Avgrenses mot sør av gårdstunet og natureng/gammeleng. Er ellers omgitt av skog, delvis næringsrik høgstaudekog. Enkelte steder med tynt jorddekke og berg oppe i dagen. Berggrunnen utgjøres av Amfibolitt, granatførende.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er D01-Slåttemark, med utforming D0104-Frisk fattigeng. Vegetasjonstype er G4 Frisk fattigeng, Engkvein-Rødsvingel-gulaks-eng, med utforming G4a Vanlig utforming.

Artsmangfold

2/3 av arealet var slått ved feltbefaring. Restarealet ga likevel god indikasjon på vegetasjons-strukturen i enga.

Deler av enga som ikke var slått inneholder jevn slåttemarksstruktur med forholdsvis lavt, åpent feltsjikt der mengdearter består av blåklokke, prestekrage, rødkløver, skogstorkenebb, engmarikåpe, ryllik, engkvein og gulaks. Andre arter med til dels rik utbredelse er blåkoll, fuglevikke, sølvbunke, hvitbladtistel og småengkall.

I tillegg ble det registrert naturengarter som ballblom, engfiol, engsyre, engsoleie, harerug, småmarimjelle, hårsveve gr., tepperot, engfrytle, bleikstarr, rødsvingel, fjelltimotei og stormarimjelle. Enkelte bringebærbusker på arealet som ikke er slått.

Tilstedeværelsen av ballblom og skogstorkenebb samt en del tilgrensende høgstaudekog indikerer noe rikere jordsmonn.

Lengst øst er enga utsatt for kraftigere gjengroing med bjørk og vier-arter, < 5 m. Likevel spredte åpne partier som slipper inn mye lys, og feltsjiktet innehar fremdeles slåttemarksvegetasjon tilsvarende B-verdi. Her ble også skogmarihånd registrert i enga.

Forholdsvis artsrik eng der 36 slåttemarksarter ble registrert (som definert i Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker).

Bruk, tilstand og påvirkning

Gårdens opprinnelse henger sammen med trafikken og grensehandelen mellom Norge og Sverige som foregikk i dette området, og gården hadde fast bosetning fra 1778. De siste fastboende flyttet fra Holden 1978. Tidligere slåtte- og beitemark med forholdsvis få dyr på gården, brakklagt noen år før utflytting. Gården og enga rundt lå da brakklagt fram til ca. 2005, da det ble gjeninnført sommerbeite med kviger. Dagens brukere startet med slått og bakkettørking av gras i 2009. I tillegg er det lettere beite fra storfe og sau. Enga fremstår med lavt beitetrykk. Engarealet er i dag ikke gjødslet, og ser ut til å være lite gjødselpåvirket fra tidligere.

Tilgrensende kulturmark bærer mer preg av brakklegging. I hovedsak har det en vegetasjonsstruktur som går inn under «gammeleng» på de flatere partiene nederst mot vatnet. Høyere opp er det vanskelig å gi en konkret avgrensning i slåttemark eller beitemark. Noe areal har nok vært slått tidligere, men der slåttevegetasjonen i større grad er utgått. Andre deler er mer kupert og steinete mark og kan nok ha hatt beite som hovedskjøtsel. Fellestrekket er at kun små rester med slåtte- og beitebetinget vegetasjon er tilbake i dag, samtidig som større utbredelse av høgstauder og nitrofile arter - eks. sølvbunke, mjødukt og geitrams - kommer inn. Her er også gjengroingen kommet lenger i form av kratt og ungsog. Muligens bør dette arealet plasseres under «annen kulturmark», og denne omkringliggende kulturmarka kan også være et viktig restaureringsareal for den tilgrensende slåttemarka.

Evt. slått av denne marka vil også over tid føre til reetablering av slåttevegetasjon og mulig verdiøkning.

Fremmede arter

Ingen

Skjøtsel og hensyn

Det beste for å restaurere og ta vare på slåttemarka vil være å gjeninnføre slått med sen slått og hesjing/bakketørring av gras, og begrense husdyrbeite ved f.eks. kun lettere høstbeite.

Helhetlig landskap

Avsidesliggende fjellgård. Utgjør ikke en del av et helhetlig kulturlandskap.

Verdibegrunnelse

Brakklagt slåttemark der skjøtsel er gjeninnført de siste årene. Fremdeles mye vegetasjon knyttet til slåttemark intakt i feltsjiktet. Lite/ingen påvirkning av gjødsling. Deler under gjengroing som vil få redusert verdi ved videre brakklegging. Bra restaureringspotensiale.

Kilder

Bergli, L.K., 2013. Pers. med.

Direktoratet for naturforvaltning. 2001. Naturbase dokumentasjon, biologisk mangfold.

Direktoratet for naturforvaltning. 2009. Handlingsplan for slåttemark.

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.

Norderhaug, A., Austad, I., Hauge, L. & Kvamme, M., 1999: Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker. Landbruksforlaget. 252 s.

Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.

NGU u.d. Berggrunn Nasjonal berggrunnsdatabase. Lokalisert 05.10.13, på <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

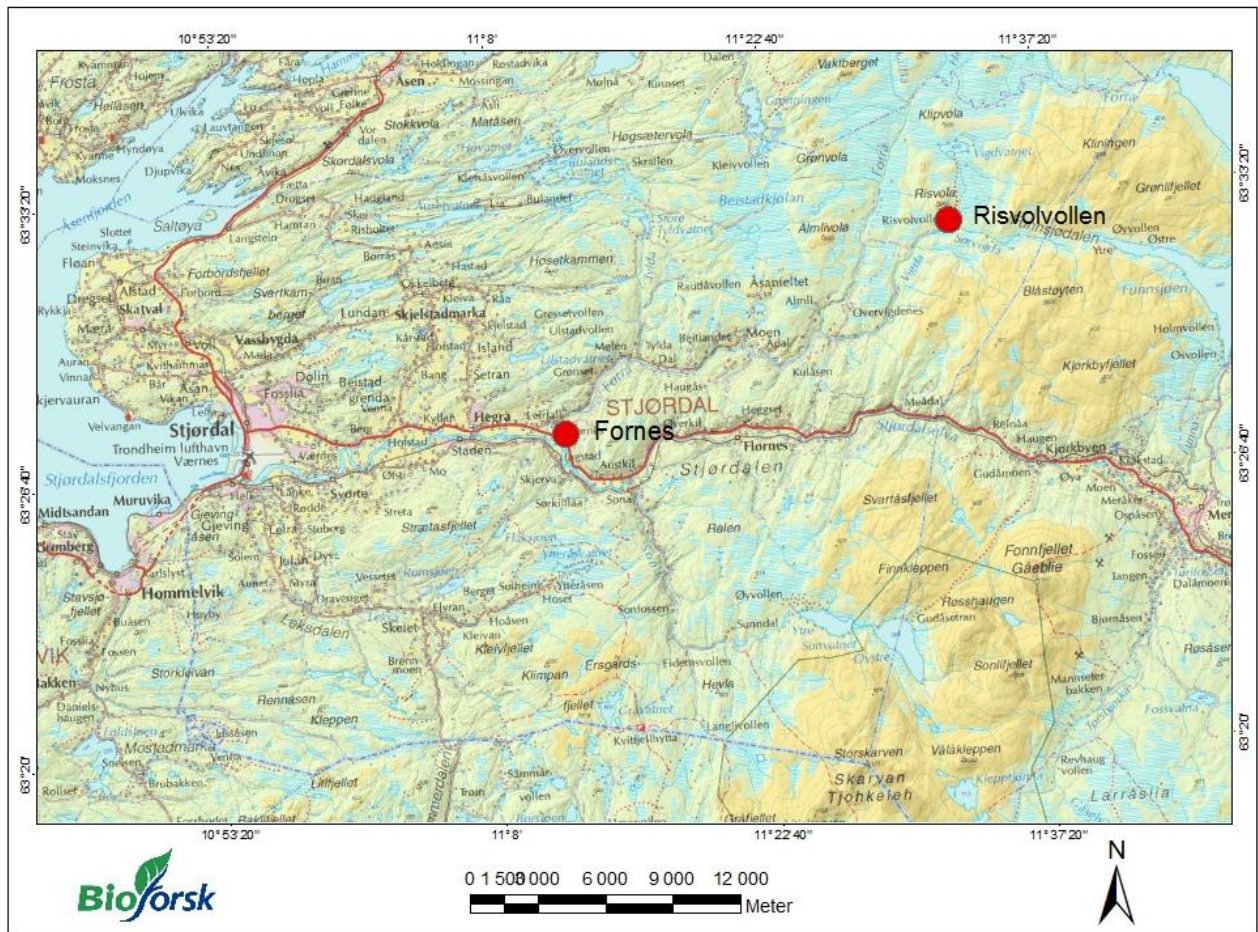
Figur 33. Øverst: deler av slåttemarka som ikke ble slått i år, sett mot vest. Lavt åpen feltsjikt med prestekrage, rødkløver, blåklokke, hårsveve gr., gulaks og engkvein. Rødkløver og blåklokke er avblomstret. Midten: Samme parti sett mot øst med noen av de gamle husene på gården i bakgrunnen. Nederst: Slåttemarka lengst øst er under gjengroing, men bl.a. prestekrage (hvit blomst), blåklokke, gulaks og skogmarihånd har fremdeles rik utbredelse her. Foto: © Per Vesterbukt, 7.8.2013.

Figur 34. Øverst: bildet viser deler av enga som er slått, sett mot øst. Midten: Enga sett mot vest med sau på beite. Nederst: Slåttemarka og gården sett mot sør, med vatnet Holderen i bakgrunnen. Foto: © Per Vesterbukt, 7.8.2013.

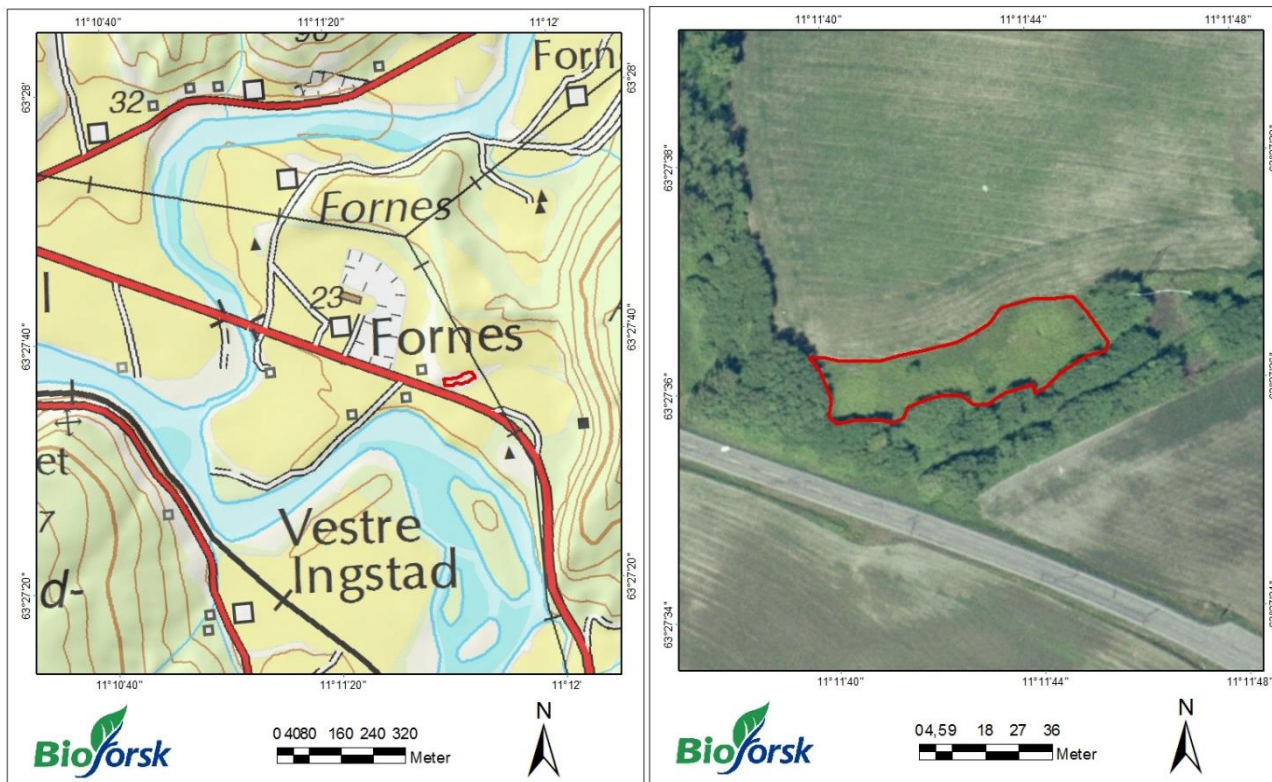
Stjørdal kommune

Det ble kartlagt to lokaliteter i Stjørdal kommune; Fornes og Risvolvollen (Figur 35.)

Figur 35. Oversikt over kartlagte lokaliteter i Stjørdal kommune (merket rødt). Kartgrunnlag: Norge digital.

11 Fornes

Figur 36. Oversikt over lokaliteten Fornes. Topografisk (venstre) og ortofoto (høyre). Kartlagt areal inntegnet rødt. Kartgrunnlag: Norge digital.

ID Naturbase: -
UTM 32: 7038723N 609402Ø
Viktig naturtype: -
Utforming: -
Verdi: -
Registrert dato: 03.07.2013
Areal: 1.3 daa
Hevd: Ingen

Områdebeskrivelse

Innledning

Områdebeskrivelsen er utarbeidet av Bioforsk Midt-Norge v/Per Vesterbukt og er en kartlegging av areal med mulig slåttemark innenfor lokaliteten. Dette i forbindelse med oppfølging av handlingsplan for slåttemark i Nord-Trøndelag, på oppdrag fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.

Det ble tatt befaring i felt samt møte med grunneier 3.7.2013, utført av Per Vesterbukt. Evt. tidligere kartlegging og informasjon fra grunneier er også lagt til grunn for kartleggingen.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Lokaliteten ligger i Stjørdal kommune, ved gården Fornes, ca. 4 km øst for Hegra. Arealet utgjør bratt sørvendt skråning fra en moreneterrasse. Den ligger øverst inntil fulldyrket mark, og er ellers omgitt av hovedsakelig gråorskog, 20-30 moh.

Grunnforholdene består av løsmasseavsetninger i form av morenemateriale (grus, sand, leire). Jordsmonnet består av frisk, dyp, næringsrik grunn med brunjord tilsvarende i edelløvskog og andre rike skogtyper. Høy produktivitet med stor regenereringsevne etter brakklegging. Velutviklet gråorskog kan etablere seg i løpet av 30-40 år på denne typen mark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Brakklagt slåttemark under gjengroing med en rekke nitrofile arter. Skog og gjengroingsskog som omkranser enga utgjør vegetasjonstypen C3 Gråor-heggeskog.

Artsmangfold

Den tidligere enga har en total dominans i første rekke av bringebær, mjødukt, geitrams og stornesle. Feltsjikt 80-180 cm. høyt med tykt strølag. Andre arter med rik utbredelse er hundekjeks, skogsnelle, springfrø og sølvbunke.

Enkelte individer med hvitmaure, fuglevikke og gulskolm finnes spredt rundt om i enga, arter som kan indikere tidligere slåttemark. Blåklokke funnet nær kantsonen, ellers er slåttemarksarter totalt fraværende i lokaliteten

Bruk, tilstand og påvirkning

Tidligere gammel slåttemark (>100år), brakklagt fra 1998. Inkluderte noe svakt beite av storfe og sau lengre tilbake i tid, men slått var hovedskjøtsel med én slått på sensommeren fram til brakklegging. Ikke tilført gjødsel, men beliggenheten inntil og nedenfor fulldyrket mark tilsier nok mye gjødselsig gjennom jordsmonnet.

Noe gjengroing i form av spirer og kratt, samt mer ungsog i kantsonene.

Fremmede arter

Ingen

Skjøtsel og hensyn

Evt. restaurering innebærer gjenoppstart med sen slått og bakketørke gras, muligens bør det vurderes å slå flere ganger i løpet av sommeren de første årene for bedre å redusere bestanden med høgstauder.

Helhetlig landskap

Inngår i et helhetlig jordbrukslandskap med fulldyrket mark.

Verdibegrunnelse

Tidligere slåttemark. Brakklagt og under gjengroing der slåttemarks-vegetasjonen i dag er utgått. Registreres ikke som slåttemark.

Kilder

Fornes, G., 2013. Pers. med.

Direktoratet for naturforvaltning. 2001. Naturbase dokumentasjon, biologisk mangfold.

Direktoratet for naturforvaltning. 2009. Handlingsplan for slåttemark.

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.

Norderhaug, A., Austad, I., Hauge, L. & Kvamme, M., 1999: Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker. Landbruksforlaget. 252 s.

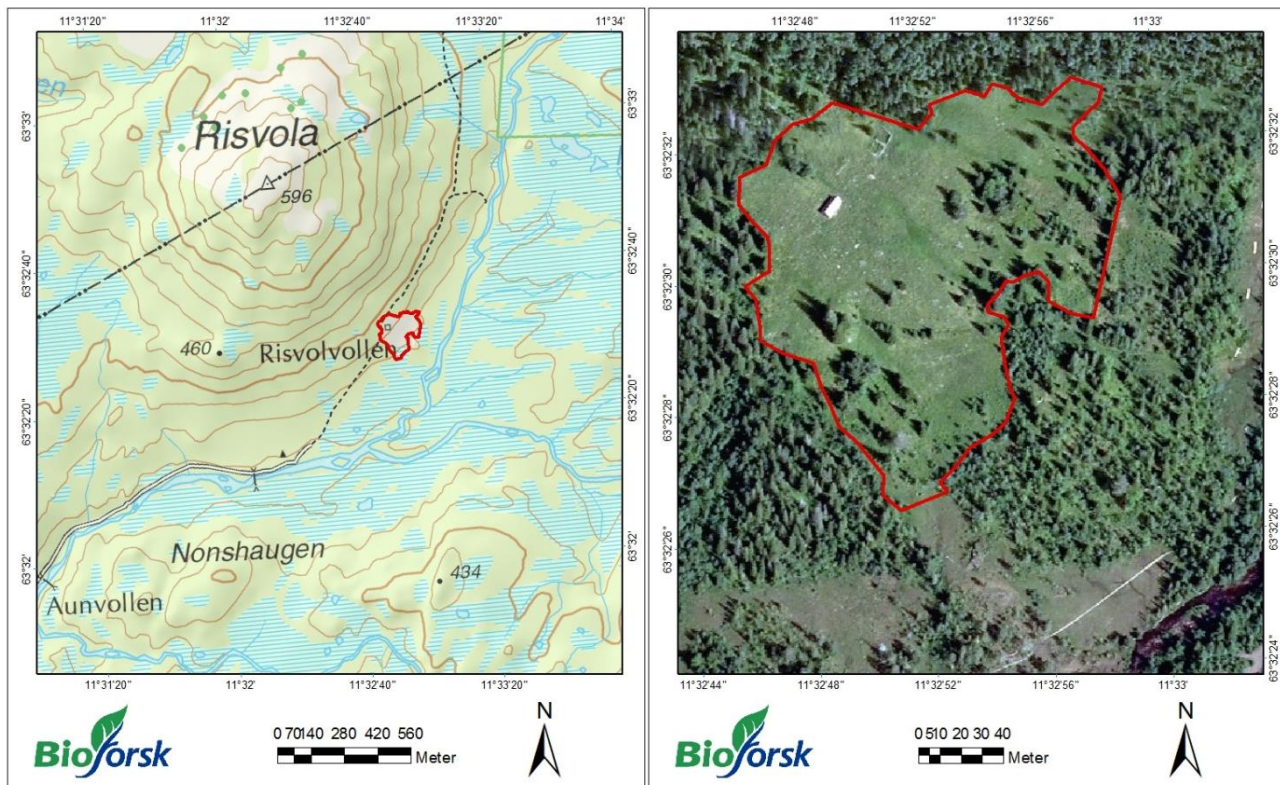
Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.

NGU u.d. Berggrunn Nasjonal berggrunnsdatabase. Lokalisert 05.10.13, på <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

Figur 37. Øverst: enga sett mot øst med tilgrensende fulldyrket mark øverst. Midten: enga sett mot vest. Nederst: feltsjikt med bringebær og mjødurrt. Bildet illustrerer hvor tett vegetasjonen er, med den følgen at lavere urter og graminider skygges totalt ut og utkonkurreres fra feltsjiktet. Foto: © Per Vesterbukt, 3.7.2013.

12 Risvollollen

Figur38. Oversikt over lokaliteten Risvollollen. Topografisk (venstre) og ortofoto (høyre). Kartlagt naturtype inntegnet rødt. Kartgrunnlag: Norge digital.

ID Naturbase: -
UTM 32: 7048319N 558383Ø
Viktig naturtype: D04-Naturbeitemark
Utforming: D0404-Frisk fattigeng, D0401 Fuktig fattigeng, D0402 Blåtoppeng
Verdi: B - Middels verdi
Registrert dato: 06.08.2013
Areal: 22.0 daa
Hevd: God

Områdebeskrivelse

Innledning

Områdebeskrivelsen er utarbeidet av Bioforsk Midt-Norge v/Per Vesterbukt, og er en kartlegging av areal med mulig slåttemark innenfor lokaliteten. Dette i forbindelse med oppfølging av handlingsplan for slåttemark i Nord-Trøndelag, på oppdrag fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Området ble befart 6.8.2013 av Per Vesterbukt. Evt. tidligere kartlegging og informasjon fra grunneier er også lagt til grunn for kartleggingen.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Lokaliteten er en tidligere seter med enslig plassering ved fjellet Risvola, 370-390 moh.,

ca. 10 km nordøst for Forradalen i Stjørdal kommune. I dag inngår den i et utmarksbeite for sau og er omgitt av blandingsskog med gran og bjørk. Topografien er sørøst-vendt med forholdsvis bratt helling øverst, mens den flater ut noe i nederste delen. Berggrunnen består av Båndet granat-glimmerskifer eller gneis, til dels migmatittisert, dels med finbåndet kalksilikatgneis, stedvis med staurolitt, kyanitt og sillimanitt. Frisk veldrenert eng, med innslag av mindre frisk/fuktige partier og et fuktig sig i midten. Enkelte steder går også berg opp i dagen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er D04-Naturbeitemark, med utforming D0404-Frisk fattigeng (80 %), et mindre fuktig sig med D0401 Fuktig fattigeng (10 %) og D0402 Blåtoppeng (10%). Vegetasjonstype er G4 Frisk fattigeng, Engkvein-Rødsvingel-gulaks-eng, G4a Vanlig utforming, G1 fuktig fattigeng og G2 Blåtopp-eng.

Artsmangfold

Grasdominert beitemark dominert i første rekke av sølvbunke, gulaks, engkvein og følblom. Også en del tepperot, myrfiol og harestarr. Flekkvis partier med bringebær. Av andre funn kan nevnes blåklokke, blåkoll, hvitkløver, marikåpe, mjørdurt, enghumbleblom, hvitbladistel, engrapp, slåttestarr, ryllik, fjelltimotei og grasstjerneblom. Nederst i enga mer fuktig mark med lavere beitetrykk der bl.a. blåknapp, blåtopp, rome og skogmarihånd kommer inn. Inneholder mange av de samme artene som i G1, men tilstedeværelsen av blåtopp og blåknapp gjør at denne delen utskilles som vegetasjonstype G2 Blåtopp-eng. Feltsjiktet i enga generelt 20-70 cm høyt.

Opphør av slått og innvirkning fra beite synliggjøres ved grasdominert eng med sølvbunke som mengdeart. Indikatorarter for slåttemark har liten/ingen utbredelse, og tidligere slåttemarks-vegetasjon ser ut til å være utgått fra lang tid tilbake.

33 naturbeitemarksarter ble registrert (som definert i Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker).

Bruk, tilstand og påvirkning

Ukjent historikk. Enga fremstår som naturbeitemark med overvekt av gras, og evt. tidligere slåttemarksvegetasjon er i stor grad utgått fra enga.

Beitetrykket fremstår som lavt til moderat, 8 sauer hadde tilhold i enga under befaring.

Ganske næringsrikt areal med mye sølvbunke og en del innslag av nitrofile arter.

Gjengroing er begrenset til større og mindre enkelttrær med gran.

Fremmede arter

Ingen

Skjøtsel og hensyn

Lite/middels artsrik naturbeitemark. Det ideelle for å øke arts mangfoldet ville kanskje være å innføre noe høyere beitetrykk i enga.

Helhetlig landskap

Risvolvollen ligger isolert til i fjellskogen flere km unna nærmeste seter, omkranset av blandingsskog med bjørk og gran. Utgjør ikke del av et helhetlig kulturlandskap.

Verdibegrunnelse

Naturbeitemark med svakt til middels beitetrykk. Lite spor etter gjødsling. Middels artsrik.

Kilder

Direktoratet for naturforvaltning. 2001. Naturbase dokumentasjon, biologisk mangfold.

Direktoratet for naturforvaltning. 2009. Handlingsplan for slåttemark.

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.

Norderhaug, A., Austad, I., Hauge, L. & Kvamme, M., 1999: Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker. Landbruksforlaget. 252 s.

Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.

NGU u.d. Berggrunn Nasjonal berggrunnsdatabase. Lokalisert 05.10.13, på <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

Figur 39. Øverst: øvre del av naturbeitemarka sett mot nord. Midten: nedre del sett mot vest, med mengdearter som bringebær, sølvbunke, gulaks og engkvein. Nederst: Sau på beite. Foto: © Per Vesterbukt, 6.8.2013.

Artsliste

(Artslista er basert på en rask gjennomgang av lokaliteten og er ikke uttømmende).

Fagerli 1

Aurikkelsveve	<i>Hieracium lactucella</i>
Bjørk	<i>Betula pubescens</i>
Bleikstarr	<i>Carex pallescens</i>
Blåklokke	<i>Campanula rotundifolia</i>
Blåkoll	<i>Prunella vulgaris</i>
Einer	<i>Juniperus communis</i>
Engfrytle	<i>Luzula multiflora ssp. multiflora</i>
Engkvein	<i>Agrostis capillaris</i>
Engrapp	<i>Poa pratensis ssp. pratensis</i>
Engsoleie	<i>Ranunculus acris</i>
Engsyre	<i>Rumex acetosa</i>
Firkantperikum	<i>Hypericum maculatum</i>
Følblom	<i>Leontodon autumnalis</i>
Gran	<i>Picea abies</i>
Grasstjerneblom	<i>Stellaria graminea</i>
Gråor	<i>Alnus incana</i>
Gulaks	<i>Anthoxanthum odoratum</i>
Gullris	<i>Solidago virgaurea</i>
Harerug	<i>Bistorta vivipara</i>
Hundegras	<i>Dactylis glomerata ssp. glomerata</i>
Kjerteløyentrøst	<i>Euphrasia stricta</i>
Høymole	<i>Rumex longifolius</i>
Krypsoleie	<i>Ranunculus repens</i>
Hvitblattistel	<i>Erysimum repandum</i>
Hvitkløver	<i>Trifolium repens</i>
Marikåpe sp.	<i>Alchemilla sp.</i>
Nyseryllik	<i>Achillea ptarmica</i>
Paddesiv	<i>Juncus bufonius ssp. bufonius</i>
Prestekrage	<i>Leucanthemum vulgare</i>
Rogn	<i>Sorbus aucuparia</i>
Ryllik	<i>Achillea millefolium</i>
Rødkløver	<i>Trifolium pratense</i>
Rødknapp	<i>Knautia arvensis</i>
Rødsvingel	<i>Festuca rubra</i>
Selje	<i>Salix caprea</i>
Skogsnelle	<i>Equisetum sylvaticum</i>
Skogstorkenebb	<i>Geranium sylvaticum</i>
Smalkjempe	<i>Plantago lanceolata</i>
Småengkall	<i>Rhinanthus minor</i>
Småmarimjelle	<i>Melampyrum sylvaticum</i>
Snauveronika	<i>Veronica serpyllifolia ssp. serpyllifolia</i>
Stornesle	<i>Urtica dioica</i>
Sølvbunke	<i>Deschampsia cespitosa ssp. cespitosa</i>
Tepperot	<i>Potentilla erecta</i>
Timotei	<i>Phleum pratense ssp. pratense</i>
Trådsiv	<i>Juncus filiformis</i>

Tveskjeggveronika	<i>Veronica chamaedrys</i>
Vassarve	<i>Stellaria media</i>

Fagerli 2

Aurikkelsveve	<i>Hieracium lactucella</i>
Bjørk	<i>Betula pubescens</i>
Bleikstarr	<i>Carex pallescens</i>
Blåbær	<i>Vaccinium myrtillus</i>
Blåklokke	<i>Campanula rotundifolia</i>
Blåkoll	<i>Prunella vulgaris</i>
Einer	<i>Juniperus communis</i>
Engfrytle	<i>Luzula multiflora ssp. multiflora</i>
Engkvein	<i>Agrostis capillaris</i>
Engrapp	<i>Poa pratensis ssp. pratensis</i>
Engsoleie	<i>Ranunculus acris</i>
Engsyre	<i>Rumex acetosa</i>
Furu	<i>Pinus sylvestris</i>
Følblom	<i>Leontodon autumnalis</i>
Gauksyre	<i>Chenopodium murale</i>
Gran	<i>Picea abies</i>
Grasstjerneblom	<i>Stellaria graminea</i>
Gråor	<i>Alnus incana</i>
Gulaks	<i>Anthoxanthum odoratum</i>
Harerug	<i>Bistorta vivipara</i>
Hundegras	<i>Dactylis glomerata ssp. glomerata</i>
Hårfrytle	<i>Luzula pilosa</i>
Kjerteløyentrøst	<i>Euphrasia stricta</i>
Krypsoleie	<i>Ranunculus repens</i>
Hvitblattistel	<i>Erysimum repandum</i>
Hvitkløver	<i>Trifolium repens</i>
Legeveronika	<i>Veronica officinalis</i>
Myrfiol	<i>Viola palustris</i>
Myrtistel	<i>Cirsium palustre</i>
Paddesiv	<i>Juncus bufonius ssp. bufonius</i>
Prestekrage	<i>Leucanthemum vulgare</i>
Rogn	<i>Sorbus aucuparia</i>
Ryllik	<i>Achillea millefolium</i>
Rødkløver	<i>Trifolium pratense</i>
Rødknapp	<i>Knautia arvensis</i>
Rødsvingel	<i>Festuca rubra</i>
Skogmarihånd	<i>Dactylorhiza fuchsii</i>
Skogstorkenebb	<i>Geranium sylvaticum</i>
Smalkjempe	<i>Plantago lanceolata</i>
Småengkall	<i>Rhinanthus minor</i>
Småmarimjelle	<i>Melampyrum sylvaticum</i>
Stjernestarr	<i>Carex echinata</i>

Krypsoleie	<i>Ranunculus repens</i>	Vanlig arve	<i>Cerastium fontanum ssp. vulgare</i>
Legeveronika	<i>Veronica officinalis</i>	Åkersnelle	<i>Equisetum arvense ssp. arvense</i>
Løvetann	<i>Taraxacum sp.</i>		
Marikåpe sp.	<i>Alchemilla sp.</i>	Leirbakken 1	
Markrapp	<i>Poa trivialis</i>	Ballblom	<i>Trollius europæus</i>
Myrfiol	<i>Viola palustris</i>	Bjørk	<i>Betula pubescens</i>
Rogn	<i>Sorbus aucuparia</i>	Bleikstarr	<i>Carex pallescens</i>
Rynkerose	<i>Rosa rugosa</i>	Blåbær	<i>Vaccinium myrtillus</i>
Rød jonsokblom	<i>Silene dioica</i>	Blåkoll	<i>Prunella vulgaris</i>
Rødkløver	<i>Trifolium pratense</i>	Duskull	<i>Eriophorum angustifolium ssp. angustifolium</i>
Skogrørkvein	<i>Calamagrostis purpurea</i>	Einer	<i>Juniperus communis</i>
Småsyre	<i>Rumex acetosella</i>	Elvesnelle	<i>Equisetum fluviatile</i>
Stjernestarr	<i>Carex echinata</i>	Engfrytle	<i>Luzula multiflora ssp. multiflora</i>
Stornesle	<i>Urtica dioica</i>	Enghumleblom	<i>Geum rivale</i>
Sølvbunke	<i>Deschampsia cespitosa ssp. cespitosa</i>	Engkvein	<i>Agrostis capillaris</i>
Tunrapp	<i>Poa annua</i>	Engmarikåpe	<i>Alchemilla subcrenata</i>
Vanlig arve	<i>Cerastium fontanum ssp. vulgare</i>	Engsnelle	<i>Equisetum pratense</i>
Vassarve	<i>Stellaria media</i>	Engsoleie	<i>Ranunculus acris</i>
Åkertistel	<i>Cirsium arvense</i>	Engsyre	<i>Rumex acetosa</i>
		Fjelljamne	<i>Diphasiastrum alpinum</i>
Stiklestad		Fuglevikke	<i>Vicia cracca</i>
Bjørk	<i>Betula pubescens</i>	Følblom	<i>Leontodon autumnalis</i>
Blåklukke	<i>Campanula rotundifolia</i>	Geitrams	<i>Epilobium angustifolium</i>
Engfrytle	<i>Luzula multiflora ssp. multiflora</i>	Grønnvier	<i>Salix phylicifolia</i>
Engkvein	<i>Agrostis capillaris</i>	Gullris	<i>Solidago virgaurea</i>
Engrapp	<i>Poa pratensis ssp. pratensis</i>	Gulstarr	<i>Carex flava</i>
Engsoleie	<i>Ranunculus acris</i>	Harerug	<i>Bistorta vivipara</i>
Engsyre	<i>Rumex acetosa</i>	Hvitkløver	<i>Trifolium repens</i>
Følblom	<i>Leontodon autumnalis</i>	Kjerteløyentrøst	<i>Euphrasia stricta</i>
Gjeldkarve	<i>Pimpinella saxifraga</i>	Krattmjølke	<i>Epilobium montanum</i>
Grasstjerneblom	<i>Stellaria graminea</i>	Krekling	<i>Empetrum nigrum ssp. nigrum</i>
Hundegras	<i>Dactylis glomerata ssp. glomerata</i>	Krypsoleie	<i>Ranunculus repens</i>
Hvitkløver	<i>Trifolium repens</i>	Kvann	<i>Angelica archangelica</i>
Høymole	<i>Rumex longifolius</i>	Hvitblattistel	<i>Erysimum repandum</i>
Krypsoleie	<i>Ranunculus repens</i>	Hvitveis	<i>Erysimum repandum</i>
Kveke	<i>Elymus repens</i>	Løvetann sp.	<i>Taraxacum sp.</i>
Løvetann	<i>Taraxacum sp.</i>	Marikåpe sp.	<i>Alchemilla sp.</i>
Markjordbær	<i>Fragaria vesca</i>	Marinøkkel	<i>Botrychium lunaria</i>
Nyseryllik	<i>Achillea ptarmica</i>	Mjødurt	<i>Filipendula ulmaria</i>
Prestekrage	<i>Leucanthemum vulgare</i>	Myrfiol	<i>Viola palustris</i>
Rogn	<i>Sorbus aucuparia</i>	Myrtistel	<i>Cirsium palustre</i>
Ryllik	<i>Achillea millefolium</i>	Nyseryllik	<i>Achillea ptarmica</i>
Rødkløver	<i>Trifolium pratense</i>	Prestekrage	<i>Leucanthemum vulgare</i>
Rødknapp	<i>Knautia arvensis</i>	Ryllik	<i>Achillea millefolium</i>
Rødsvingel	<i>Festuca rubra</i>	Rød jonsokblom	<i>Silene dioica</i>
Skjermesveve	<i>Hieracium umbellatum</i>	Rødkløver	<i>Trifolium pratense</i>
Skogrørkvein	<i>Calamagrostis purpurea</i>	Rødsvingel	<i>Festuca rubra</i>
Småsyre	<i>Rumex acetosella</i>	Setergråurt	<i>Omalotheca norvegica</i>
Stemorsblomst	<i>Viola tricolor</i>	Skavgras	<i>Equisetum hyemale</i>
Stornesle	<i>Urtica dioica</i>	Skogmarihånd	<i>Dactylorhiza fuchsii</i>
Sølvbunke	<i>Deschampsia cespitosa ssp. cespitosa</i>	Skogrørkvein	<i>Calamagrostis purpurea</i>
Timotei	<i>Phleum pratense ssp. pratense</i>	Skogsnelle	<i>Equisetum sylvaticum</i>
Tveskjeggveronika	<i>Veronica chamaedrys</i>	Skogstorkenebb	<i>Geranium sylvaticum</i>

Slåttestarr	<i>Carex nigra ssp. nigra</i>	Smyle	<i>Avenella flexuosa</i>
Småengkall	<i>Rhinanthus minor</i>	Småengkall	<i>Rhinanthus minor</i>
Sumpmaure	<i>Galium uliginosum</i>	Småmarimjelle	<i>Melampyrum sylvaticum</i>
Sølvbunke	<i>Deschampsia cespitosa ssp. cespitosa</i>	Småsyre	<i>Rumex acetosella</i>
Sølvvier	<i>Salix glauca ssp. glauca</i>	Storengkall	<i>Rhinanthus serotinus</i>
Tepperot	<i>Potentilla erecta</i>	Stormarimjelle	<i>Melampyrum pratense</i>
Timotei	<i>Phleum pratense ssp. pratense</i>	Stormaure	<i>Galium album</i>
Trådsiv	<i>Juncus filiformis</i>	Sølvbunke	<i>Deschampsia cespitosa ssp. cespitosa</i>
Ullvier	<i>Salix lanata ssp. lanata</i>	Tepperot	<i>Potentilla erecta</i>
Vendelrot	<i>Valeriana sambucifolia ssp. sambucifolia</i>	Timotei	<i>Phleum pratense ssp. pratense</i>
Åkerdylle	<i>Sonchus arvensis</i>	Turt	<i>Cicerbita alpina</i>
		Tyrihjel	<i>Aconitum septentrionale</i>
		Vendelrot	<i>Valeriana sambucifolia ssp. sambucifolia</i>
		Åkerminneblom	<i>Aphanes arvensis</i>
Leirbakken 2		Kvennhustangen	
Bjørk	<i>Betula pubescens</i>	Bjørk	<i>Betula pubescens</i>
Blåbær	<i>Vaccinium myrtillus</i>	Blåbær	<i>Vaccinium myrtillus</i>
Blåkoll	<i>Prunella vulgaris</i>	Blåklokke	<i>Campanula rotundifolia</i>
Bringebær	<i>Rubus idaeus</i>	Bringebær	<i>Rubus idaeus</i>
Einer	<i>Juniperus communis</i>	Einer	<i>Juniperus communis</i>
Engfrytle	<i>Luzula multiflora ssp. multiflora</i>	Engfrytle	<i>Luzula multiflora ssp. multiflora</i>
Engkvein	<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein	<i>Agrostis capillaris</i>
Engsmelle	<i>Silene vulgaris</i>	Engmarikåpe	<i>Alchemilla subcrenata</i>
Engsoleie	<i>Ranunculus acris</i>	Engrapp	<i>Poa pratensis ssp. pratensis</i>
Engsyre	<i>Rumex acetosa</i>	Engsoleie	<i>Ranunculus acris</i>
Fuglevikke	<i>Vicia cracca</i>	Engsyre	<i>Rumex acetosa</i>
Geitrams	<i>Epilobium angustifolium</i>	Fuglevikke	<i>Vicia cracca</i>
Grasstjerneblom	<i>Stellaria graminea</i>	Følblom	<i>Leontodon autumnalis</i>
Gulaks	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Geitrams	<i>Epilobium angustifolium</i>
Gullris	<i>Solidago virgaurea</i>	Grønnvier	<i>Salix phylicifolia</i>
Harerug	<i>Bistorta vivipara</i>	Gråstarr	<i>Carex canescens</i>
Hengeving	<i>Phegopteris connectilis</i>	Gulaks	<i>Anthoxanthum odoratum</i>
Hundegras	<i>Dactylis glomerata ssp. glomerata</i>	Gullris	<i>Solidago virgaurea</i>
Hvitkløver	<i>Trifolium repens</i>	Harerug	<i>Bistorta vivipara</i>
Høymole	<i>Rumex longifolius</i>	Hvitkløver	<i>Trifolium repens</i>
Kjerteløyentrøst	<i>Euphrasia stricta</i>	Hvitmaure	<i>Galium boreale</i>
Kvassdå	<i>Galeopsis tetrahit</i>	Kjerteløyentrøst	<i>Euphrasia stricta</i>
Hvitveis	<i>Erysimum repandum</i>	Legeveronika	<i>Veronica officinalis</i>
Løvetann sp.	<i>Taraxacum sp.</i>	Løvetann sp.	<i>Taraxacum sp.</i>
Marikåpe sp.	<i>Alchemilla sp.</i>	Maiblom	<i>Maianthemum bifolium</i>
Mjødurt	<i>Filipendula ulmaria</i>	Marinøkkel	<i>Botrychium lunaria</i>
Nikkevintergrønn	<i>Orthilia secunda</i>	Mjødurt	<i>Filipendula ulmaria</i>
Nyseryllik	<i>Achillea ptarmica</i>	Norsk vintergrønn	<i>Pyrola rotundifolia ssp. norvegica</i>
Prestekrage	<i>Leucanthemum vulgare</i>	Nyseryllik	<i>Achillea ptarmica</i>
Ryllik	<i>Achillea millefolium</i>	Prestekrage	<i>Leucanthemum vulgare</i>
Rød jonsokblom	<i>Silene dioica</i>	Ryllik	<i>Achillea millefolium</i>
Rødkløver	<i>Trifolium pratense</i>	Rød jonsokblom	<i>Silene dioica</i>
Rødsvingel	<i>Festuca rubra</i>	Rødkløver	<i>Trifolium pratense</i>
Selje	<i>Salix caprea</i>	Rødsvingel	<i>Festuca rubra</i>
Setergråurt	<i>Omalotheca norvegica</i>	Selje	<i>Salix caprea</i>
Skogrørkvein	<i>Calamagrostis purpurea</i>	Setergråurt	<i>Omalotheca norvegica</i>
Skogstjerne	<i>Trientalis europaea</i>	Skjermesveve	<i>Hieracium umbellatum</i>
Skogstorkenebb	<i>Geranium sylvaticum</i>		
Slåttestarr	<i>Carex nigra ssp. nigra</i>		
Smalkjempe	<i>Plantago lanceolata</i>		

Skogfiol	<i>Viola riviniana</i>	Skjermesveve	<i>Hieracium umbellatum</i>
Skogrørkvein	<i>Calamagrostis purpurea</i>	Skogmarihånd	<i>Dactylorhiza fuchsii</i>
Skogstjerne	<i>Trientalis europaea</i>	Skogrørkvein	<i>Calamagrostis purpurea</i>
Skogstorkenebb	<i>Geranium sylvaticum</i>	Skogsnelle	<i>Equisetum sylvaticum</i>
Sløke	<i>Angelica sylvestris</i>	Skogstorkenebb	<i>Geranium sylvaticum</i>
Smyle	<i>Avenella flexuosa</i>	Slåttestarr	<i>Carex nigra ssp. nigra</i>
Småengkall	<i>Rhinanthus minor</i>	Småengkall	<i>Rhinanthus minor</i>
Småmarimjelle	<i>Melampyrum sylvaticum</i>	Stormarimjelle	<i>Melampyrum pratense</i>
Småsyre	<i>Rumex acetosella</i>	Sumpmaure	<i>Galium uliginosum</i>
Stormarimjelle	<i>Melampyrum pratense</i>	Sølvbunke	<i>Deschampsia cespitosa ssp. cespitosa</i>
Stormaure	<i>Galium album</i>	Sølvvier	<i>Salix glauca ssp. glauca</i>
Sølvbunke	<i>Deschampsia cespitosa ssp. cespitosa</i>	Teiebær	<i>Rubus saxatilis</i>
Teiebær	<i>Rubus saxatilis</i>	Tepperot	<i>Potentilla erecta</i>
Tepperot	<i>Potentilla erecta</i>	Timotei	<i>Phleum pratense ssp. pratense</i>
Tveskjeggveronika	<i>Veronica chamaedrys</i>	Tyrihjelm	<i>Aconitum septentrionale</i>
Vendelrot	<i>Valeriana sambucifolia ssp. sambucifolia</i>		
Holden		Fornes	
Ballblom	<i>Trollius europaeus</i>	Bleikstarr	<i>Carex pallescens</i>
Bjørk	<i>Betula pubescens</i>	Blåklokke	<i>Campanula rotundifolia</i>
Bleikstarr	<i>Carex pallescens</i>	Bringebær	<i>Rubus idaeus</i>
Blåbær	<i>Vaccinium myrtillus</i>	Burot	<i>Artemisia vulgaris</i>
Blåklokke	<i>Campanula rotundifolia</i>	Enghumleblom	<i>Geum rivale</i>
Blåkoll	<i>Prunella vulgaris</i>	Engkvein	<i>Agrostis capillaris</i>
Bringebær	<i>Rubus idaeus</i>	Engreverumpe	<i>Alopecurus pratensis ssp. pratensis</i>
Einer	<i>Juniperus communis</i>	Engsnelle	<i>Equisetum pratense</i>
Engfrytle	<i>Luzula multiflora ssp. multiflora</i>	Engsoleie	<i>Ranunculus acris</i>
Engkvein	<i>Agrostis capillaris</i>	Engsyre	<i>Rumex acetosa</i>
Engmarikåpe	<i>Alchemilla subcrenata</i>	Firblad	<i>Paris quadrifolia</i>
Engsoleie	<i>Ranunculus acris</i>	Fuglevikke	<i>Vicia cracca</i>
Engsyre	<i>Rumex acetosa</i>	Geitrams	<i>Epilobium angustifolium</i>
Fjelltimotei	<i>Phleum alpinum</i>	Grasstjerneblom	<i>Stellaria graminea</i>
Fuglevikke	<i>Vicia cracca</i>	Gråor	<i>Alnus incana</i>
Følblom	<i>Leontodon autumnalis</i>	Guldå	<i>Galeopsis speciosa</i>
Geitrams	<i>Epilobium angustifolium</i>	Gulskolm	<i>Saxifraga aizoides</i>
Grønnvier	<i>Salix phylicifolia</i>	Hegg	<i>Prunus padus</i>
Gulaks	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Hundkjeks	<i>Cynoglossum officinale</i>
Gullris	<i>Solidago virgaurea</i>	Hvitmaure	<i>Galium boreale</i>
Harerug	<i>Bistorta vivipara</i>	Kratthumleblom	<i>Geum urbanum</i>
Hengeving	<i>Phegopteris connectilis</i>	Krattmjølke	<i>Epilobium montanum</i>
Hvitkløver	<i>Trifolium repens</i>	Krypsoleie	<i>Ranunculus repens</i>
Hårsveve gr.	<i>Hieracium pilosella</i>	Kveke	<i>Elymus repens</i>
Hvitblattistel	<i>Erysimum repandum</i>	Hvitblattistel	<i>Erysimum repandum</i>
Løvetann sp.	<i>Taraxacum sp.</i>	Hvitveis	<i>Erysimum repandum</i>
Mjødurt	<i>Filipendula ulmaria</i>	Markrapp	<i>Poa trivialis</i>
Nyseryllik	<i>Achillea ptarmica</i>	Mjødurt	<i>Filipendula ulmaria</i>
Prestekrage	<i>Leucanthemum vulgare</i>	Rød jonsokblom	<i>Silene dioica</i>
Ryllik	<i>Achillea millefolium</i>	Skogburkne	<i>Athyrium filix-femina</i>
Rødkløver	<i>Trifolium pratense</i>	Skogrørkvein	<i>Calamagrostis purpurea</i>
Rødsvingel	<i>Festuca rubra</i>	Skogsnelle	<i>Equisetum sylvaticum</i>
Røsslyng	<i>Calluna vulgaris</i>	Skogstorkenebb	<i>Geranium sylvaticum</i>
Selje	<i>Salix caprea</i>	Sløke	<i>Angelica sylvestris</i>
Setergråurt	<i>Omalothea norvegica</i>	Springfrø	<i>Impatiens noli-tangere</i>
		Stornesle	<i>Urtica dioica</i>

Trådripp	<i>Poa pratensis ssp. angustifolia</i>	Sølvbunke	<i>Deschampsia cespitosa ssp. cespitosa</i>
Vendelrot	<i>Valeriana sambucifolia ssp. sambucifolia</i>	Tepperot	<i>Potentilla erecta</i>
Åkersvinerot	<i>Stachys palustris</i>	Trådsiv	<i>Juncus filiformis</i>
		Tyttbær	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>
Risvolvollen			
Bjørk	<i>Betula pubescens</i>		
Blåbær	<i>Vaccinium myrtillus</i>		
Blåklokke	<i>Campanula rotundifolia</i>		
Blåknapp	<i>Succisa pratensis</i>		
Blåkoll	<i>Prunella vulgaris</i>		
Blåtopp	<i>Molinia caerulea</i>		
Bringebær	<i>Rubus idaeus</i>		
Einer	<i>Juniperus communis</i>		
Engfrytle	<i>Luzula multiflora ssp. multiflora</i>		
Enghumleblom	<i>Geum rivale</i>		
Engkvein	<i>Agrostis capillaris</i>		
Engrapp	<i>Poa pratensis ssp. pratensis</i>		
Engsoleie	<i>Ranunculus acris</i>		
Engsyre	<i>Rumex acetosa</i>		
Firkantperikum	<i>Hypericum maculatum</i>		
Fjelltimotei	<i>Phleum alpinum</i>		
Fjelltistel	<i>Saussurea alpina</i>		
Følblom	<i>Leontodon autumnalis</i>		
Geitrams	<i>Epilobium angustifolium</i>		
Grasstjerneblom	<i>Stellaria graminea</i>		
Gulaks	<i>Anthoxanthum odoratum</i>		
Gulstarr	<i>Carex flava</i>		
Harerug	<i>Bistorta vivipara</i>		
Harestarr	<i>Carex ovalis</i>		
Hengeving	<i>Phegopteris connectilis</i>		
Hvitkløver	<i>Trifolium repens</i>		
Kjerteløyentrøst	<i>Euphrasia stricta</i>		
Hvitblattistel	<i>Erysimum repandum</i>		
Hvitveis	<i>Erysimum repandum</i>		
Legeveronika	<i>Veronica officinalis</i>		
Marikåpe sp.	<i>Alchemilla sp.</i>		
Mjødurt	<i>Filipendula ulmaria</i>		
Myrfiol	<i>Viola palustris</i>		
Myrtistel	<i>Cirsium palustre</i>		
Nyseryllik	<i>Achillea ptarmica</i>		
Rome	<i>Narthecium ossifragum</i>		
Ryllik	<i>Achillea millefolium</i>		
Sisselrot	<i>Polypodium vulgare</i>		
Skogmarihånd	<i>Dactylorhiza fuchsii</i>		
Skogrørkvein	<i>Calamagrostis purpurea</i>		
Skogsnelle	<i>Equisetum sylvaticum</i>		
Skogstjerne	<i>Trientalis europaea</i>		
Skogstorkenebb	<i>Geranium sylvaticum</i>		
Skrubbær	<i>Cornus suecica</i>		
Slåttestarr	<i>Carex nigra ssp. nigra</i>		
Stjernestarr	<i>Carex echinata</i>		
Sumpmaure	<i>Galium uliginosum</i>		